

▲ KÜRDE xalqı mübariz və qəhrəman xalqdır H.Əliyev

DİPLOMAT

№ 49 (197) 17 - 23 Dekabr Çileyə pəş sal 2012
Ji meha şubatê sala 2003-a tē weşandin

Həftəlik İctimai-siyasi qəzet
Rojnama heftename civakî û siyasi

Qiyməti: 40 qəpik
Həjaye:

**Bilirsən, nə etmiş kürdlər bir zaman?
Qurtarmış İslamı çox ağır dardan!**

**Qədim Avropanın xaçpərəstləri,
Yüz illər sındırmış göy məscidləri.**

**Müsəlman keçmişin öyrənsə əgər,
Kürdün dərgahına daim baş əyər.**

Səbahəddin Eloğlu

Səh. 2

Səh. 7

Səh. 3

**Prezident İlham Əliyev
Füzuli rayonuna səfər edib**

**Barzanî helmeta
ragihandinê rawestand**

**ZİYARETƏ
MERZELƏ
NEMİRAN**

Səh. 8

Səh. 5

Səh. 5

Səh. 9

**Hikûmeta Kurdistanê budceya
sala 2013ê pesind kir**

**Şivan Perwer piştî 9 salan
bi du albumên nû vedigere**

**Iraq dixwaze bi zihniyeta
leşkerî pirsə çareser bike**

**Kaplan: Ez li leşkerekî
bişeref û dilwêrek digirim**

**Французская провинция подписала
соглашение с Курдистаном**

Səh. 14

**Barzanî: Emê bi tundî
bersiva her êrîşekî bidin**

Səh. 7

**Cenazeyê 158 Enfalkiriyan
li Germiyan hatin veşartin**

Səh. 7

**Прокуратура Турции заявила, что причина
смерти экс-президента Озала неизвестна**

Səh. 15

**Сценарий "Курдистана" от
американских разведведомств**

Səh. 13

**Pekində dahi Azərbaycan şairi
Nizami Gəncəvinin büstü qoyulacaq**

Səh. 4

Səh. 8

Səh. 10

Səh. 6

Səh. 5

**Fazil Mîranî: Ti welatek ji
bo peymana çekan a bi
Kurdistanê re ne amade ye**

**Çekirde k
çete faaliyeti**

**GEDƏK GÜLÜM, BİZ
OLMAYAN YERLƏRƏ**

**Rusya berê xwe
ji Esad diguhizê**

Prezident İlham Əliyev Füzuli rayonuna səfər edib

Dövlət başçısı ümummillî liderin abidəsini ziyarət edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Füzuli rayonuna səfər edib. Dövlət başçısı Füzuli rayonunun Horadiz şəhərindəki Heydər Əliyev parkında xalqımızın ümummillî liderinin abidəsini ziyarət edərək önünə gül dəstəsi qoyub.

Prezident İlham Əliyev

Horadiz şəhərində Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) Füzuli rayon təşkilatının inzibati binasının açılışında iştirak edib. Dövlət başçısı binanın rəmzi açılışını bildiren lenti kəsib.

Məlumat verilib ki, YAP rayon təşkilatının yeni inzibati binasının inşasına 2011-ci ilin martında başlanılıb və 2012-ci

ilin avqustunda başa çatdırılıb. Ümumi sahəsi 1200 kvadratmetr olan ikimərtəbəli binada tikinti işləri yüksək səviyyədə aparılıb. Binanın foyesində partiyanın yaradıcısı ulu öndər Heydər

inkışafı, o cümlədən Yeni Azərbaycan Partiyasının respublikamızın siyasi həyatında rolunun artırılması ilə bağlı gördükləri işləri əks etdirən fotoşəxslər yaradılıb.

Əliyevin büstü qoyulmuşdur. Burada ümummillî lider Heydər Əliyevin və Prezident İlham Əliyevin ölkənin sosial-iqtisadi

Prezident İlham Əliyev fotoşəxslərə baxıb. Təşkilatın daha səmərəli fəaliyyəti üçün binada hər cür şərait yaradılıb.

Diqqətə çatdırılıb ki, YAP Füzuli rayon təşkilatının 5 min 500-dən çox üzvü var. Onların 2 min 300-ü qadınlar, 1500-ü isə gənclərdir.

Prezident İlham Əliyev YAP Füzuli rayon təşkilatının yeni inzibati binasında yaradılan şəraiti yüksək qiymətləndirib.

Dövlət başçısı Füzuli rayonuna səfəri çərçivəsində demir yolunun Horadiz stansiyasında sənişin vağzalı binasının əsaslı təmirdən sonrakı vəziyyəti ilə tanış olub. Nəqliyyat naziri Ziya Məmmədov görülmüş işlər barədə prezidentə məlumat verib. Binada sənişinlərin istirahəti üçün lazımi şərait yaradılıb. Burada yeni yaradılmış ana və uşaq otağı, akt zalı və yeməxana fəaliyyət göstərir. Vağzal binasında sənişinlərin əşyalarının saxlanması üçün kameralar quraşdırılıb, dispetçer otağında yüksək xidmət şəraiti yaradılıb. Bundan başqa, binada həkim otağı, inzibati otaqlar, kassalar və digər bölmələr var.

Qeyd olunub ki, Horadiz sənişin stansiyasında bilet satışı noyabrın 1-dən etibarən avtomatlaşdırılaraq beynəlxalq internet şəbəkəsinə qoşulub. Artıq Azərbaycan demir yolunun 48 sənişin stansiyası da bu sistem üzrə fəaliyyət göstərir. Sənişinlər istənilən istiqamət üzrə biletlərini onlayn rejimə sifariş verə və ala bilərlər.

Prezident İ. Əliyev yaradılmış şəraitdən razılığını bildirib.

ANS PRESS

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev 240 şagird yerlik 3 nömrəli Horadiz şəhər tam orta məktəbinin açılış mərasimində iştirak edib. Azərbaycan Prezidenti məktəbin rəmzi açılışını bildiren lenti kəsib.

Yeni təhsil ocağı ilə tanışlıq zamanı dövlətimizin başçısına məlumat verilib ki, Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə inşa olunmuş məktəb binasının tikintisinə 2011-ci ilin sentyabrında başlanılıb. İkimərtəbəli binanın ümumi sahəsi 3 min 170 kvadratmetrdir. Məktəbin 1,5 hektar həyətyanı sahəsi var. Yaraşıqlı məktəb binasının foyesində ulu öndər Heydər Əliyevin və Prezident İlham Əliyevin təhsilin inkişafına göstərdikləri diqqət və qayğısını əks etdirən fotostendlər quraşdırılıb. Binanın ikinci mərtəbəsinin foyesində ümummillî lider Heydər Əliyevin büstü qoyulub.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Füzuliyə səfəri çərçivəsində Horadiz Şəhər Mədəniyyət Sarayının yenidənqurmada sonradan açılışında iştirak edib.

Dövlət başçısı Mədəniyyət Sarayının rəmzi açılışını bildiren lenti kəsib.

Məlumat verilib ki, Mədəniyyət Sarayının ümumi sahəsi 1472 kvadratmetr olan

ikimərtəbəli binası yeni görkəmdə şəhərin gözəlliyinə xüsusi çalar qatır. Foyədə ümummillî lider Heydər Əliyevin büstü qoyulub, ulu öndərin və Prezident İlham Əliyevin mədəniyyət və incəsənət sahəsinin inkişafına göstərdikləri qayğıni əks etdirən fotolardan ibarət guşə yaradılıb.

Prezident İlham Əliyev Mədəniyyət Sarayının tamaşa zalı ilə tanış olub. Zalda 135

Prezident Horadizdə Heydər Əliyev Mərkəzinin açılışında iştirak edib

Horadiz Şəhər Mədəniyyət Sarayı və məktəb binasının açılışı olub

tamaşaçı yeri var. Sarayın ikinci mərtəbəsində inzibati otaqlar və məşq zalları yaradılmış, rejissor pultu quraşdırılıb. Dövlət başçısı sarayın ikinci mərtəbəsindəki rəsm qalereyası ilə də tanış olub. Burada Füzuli rayonunda arxeoloji qazıntılar zamanı tapılmış eksponatlar və 2 nömrəli uşaq incəsənət məktəbi şagirdlərinin əl işlərindən ibarət sərgi nümayiş olunur.

Prezident İlham Əliyev Hora-

iyununda qoyulub, inşaat işləri cari ilin oktyabrında başa çatdırılıb. Mərkəzdə ümummillî lider Heydər Əliyevin büstü qoyulub, ulu öndərin həyat və fəaliyyətinin bütün dövrlərini, o cümlədən müxtəlif illərdə Füzuli rayonuna səfərlərini əks etdirən fotoşəxslər yaradılıb. Burada ulu öndərin zəngin dövlətçilik irsinin gələcək nəsillərə çatdırılması üçün elektron kitabxana, ümummillî liderə aid sənədlərin saxlandığı xüsusi guşə də var. Prezident İlham Əliyev mərkəzin konfrans zallarına baxıb. Bildirilib ki, xüsusi dizaynla yaradılan 80 və 300 nəfərlik konfrans zalları rayon və respublika səviyyəli tədbirlərin keçirilməsi

dən öyrənmələri üçün xüsusi dərnekler də fəaliyyət göstərəcək. Qədim Azərbaycan dövlətləri haqqında məlumatlar və onların rəmzlərinin lazer görüntülərinin nümayiş olunduğu mərkəzdə müasir formatlı kinozal, sərgi salonu, foto, dizayn və səs studiyaları da var. Buradakı kurslarda gənclər müasir texnoloji yeniliklərlə yaxından tanış olacaq, bilik və bacarıqlarını inkişaf etdirəcəklər. Bunun üçün internet sinfi və kompyuter mərkəzi qurulub. Mərkəzdəki monitor zallarında ulu öndər Heydər Əliyevin siyasi irsindən və Prezident İlham Əliyevin fəaliyyətindən bəhs edən məşğələlər təşkil ediləcək.

üçün nəzərdə tutulub. Mərkəzdəki xidməti otaqlar kompyuterlər və digər ən müasir avadanlıqla təchiz olunub. Mərkəzdə məktəblilərin Azərbaycanın zəngin tarixini dərin-

Binada müasir havalandırma sistemi quraşdırılıb. Görülmüş işləri yüksək qiymətləndirən Prezident İlham Əliyev mərkəzin xatirə kitabına ürek sözlərini yazıb.

AzərTAC

ZİYARETA MERZELÊ NEMIRAN

Ez êvarê gêhîştîme paytex-
ta Başûrê Kurdistanê, Hewlêre.
Sibehî çûme Parêzgehê

Avahîyên 30-35 qatî ji hev
bedewtir bun. Pirayên delal,
soqaqên fireh û rehet dilê miro-

vand, ew avahîyên kevnar
hemu avahîyên nuva hatibu
avadankirin. Li Parêzganê

tikana gul firoşa, me bona
"Merzelên nemiran" gul hilda
û rê ketin.

sala çend erebeyên kevnar
derdikete ber me, lê ev roj, ji
erebeyên nu li soqaqa cî tuneb-
un. Em gêhîştîme Barzan,
"Merzelê nemiran". Mînanî
hemu qundan, gundê Barzan jî
pir mezin bibû.

Monomênta li "Merzelên
nemiran" pir xwaş hatibu
avadan kirin û sîmvila çar
parçên Kurdistanê, nexşeyê
Kurdistanê navda cî digirin. Em
ji aliyê xebatkarên "Merzelê
nemiran" û karmendê têlêvi-
zîyona KurdistanTV hatine
pêşwazî kirin. Em çune ser tirba
rêbazê hêja, Melle Mistefa
Barzanîyê nemir û tirba Îdrîs
Barzanîyê time zindî. Me sureyê

Hewlêrê, min tîtina xwe şaş
mam. Hewlêr çiqasî mezin
buye, xwaş û bedew biye.

va rehet dikir. Sala 2003-an
cara ewl ez hatinê Kurdistanê,
Hewlêr gundekî mezin dişi-

mînanî her gava kekê Hemze
ez pêşwazî kirim. Min daxwaz
kir wekî, dixwazim serkarê
Parêzgehê Hewlêrê Kek
Nauzat Hadî bibînim. Em çune
hevdişîna kekê Nauzat, lê baly-
oza Ingîlîza bal bu.

Demekê şûnda ew ez qebl
kirim. Kekê Newzat xêr hati-
namin kir, rewşa kurdên Azer-
baycanê birsiyar kir. Min
daxwaz jê kir wekî dixwazim
biçime ser "Merzelên nemi-
ran". Têlêfon kire mektebê
elaqet tembeyî kekê Mohsin
kir. Me xatîrên xwe xwast û der-
ketin. Sivetirê seta 08-30 erebe
(maşîn) ber dergê mevanxana
"Mala tu" amade bu. Em hatin

Rastî jî mezintirina sîyaseta

Serokê hêja Kekê Mesud
Barzanî li hundur û devra ber
çavan bu. Heya em gêhîştîme
Barzan gundên nu, avahîyên
xwaş derdikete pêş me. Wan

fatîhe xwand, rehma Xwedayê
mezin wanara û hemî şehîdara
xwast. Bila ruhên wan rehet,
cîhên wan cinnetbe. Amîm.

TAHİR SİLĒMAN

Çinin 2030-cu ile qêdêr
dünyanın esas iqtisadi gücüne
çevriləcəyi, su və enerjinin
qiymetinin qarşidurmalara yol
açacağı proqnozlaşdırılır.

ABŞ-da kəşfiyyat qurum-
larını özündə birləşdirən Milli
Kəşfiyyat Şurası 5 ildən bir
hazırlanan və dünyanın
gələcəyi ilə bağlı ssenarilərin
yer aldığı hesabatı açıqlayıb.
Lent.az-ın CNN-ə istinadən
verdiyi məlumata görə, "Qlobal
Dəyişikliklər 2030: Alternativ
dünyalar" adlı hesabatda daha
çox Türkiyə və Çinlə bağlı pro-
qnozlar diqqət çəkir. ABŞ kəş-
fiyyat qurumları 2030-cu ilə
qədər Türkiyənin yüksəlişini
davam etdirəcəyini, bölgə
dövləti olaraq qlobal iqtisadiyy-

"Orta Şərqlin sərhədləri yenidən çəkiləcək"

at üçün önəmli ölkəyə
çevriləcəyini proqnozlaşdırır.
Amerikalılar hesab edirlər ki,
bölgədə bir kürd dövlətinin
yaranması və yüksəlişi
isə Türkiyənin bütöv-
lüyünə zərbə olacaq,
Orta Şərqlin sərhədləri
yeni ortaya çıxan kürd
dövləti ilə bərabər
yenidən çəkiləcək.
Milli Kəşfiyyat Şura-
sının məsləhətçisi və
hesabatın baş yazarı
Mathey Burrovs hesab
edir ki, bu, mütləq sse-
nari deyil, amma gerçək-
ləşəcəyi ehtimalı da az deyil.

2030-cu ilə qədər Türkiyədə
əhalinin tərkibində gənclərin
xüsusi çəkisinin müəyyən
qədər azalacağı, Türkiyəyə

Afrika ölkələrindən və Cənubi-
Şərqi Asiya ölkələrindən gən-

clərin miqrasiyası baş verəcək.
ABŞ kəşfiyyat orqanları 2030-
cu ilə qədər Çinin ABŞ-ı geridə
qoyaraq dünyanın ən böyük

iqtisadi gücünə çevriləcəyini də proqnozlaşdırır.
ABŞ Milli Kəşfiyyat Şurası
qlobal problemlərin
həllində Çinlə birgə
hərəkət etməyi tövsiyə
edib. ABŞ Milli Kəşfiyyat
Şurası 2030-cu ilə qədər
su və enerji qiymətlərinin
50 faizə qədər artacağı,
bunun da xüsusən Afrika
və Orta Şərq ölkələrində
qarşidurmalara yol açacağı da
proqnozlar sırasındadır.

Səudiyyə Ərəbistanı Suriya müxalifətinə 100 milyon dollar ayırdı

Səudiyyə Ərəbistanı Suriya Müxalifət Koalisiyası və İncilab Qüvvələrinə 100 milyon dollar ayırmaq barədə qərar qəbul edib. Lent.az-ın İTAR-TASS agentliyinə istinadən verdiyi məlumata görə, bu barədə Suriyanın Dostları Qrupunun Məraşədə keçirilən toplantısında Səudiyyə Ərəbistanının xarici işlər naziri şahzadə Saud əl-Feysəl bəyan edib. Saud əl-Feysəl deyib ki, bu yardım Suriya xalqına kömək üçün nəzərdə tutulub.

Suriyada ələvi kəndinə basqın: 130 nəfər qətlə yetirilib

Suriyada ələvi kəndinə silahlı basqın nəticəsində 130 dinc vətəndaşın öldürüldüyü haqda xəbər

yayılib. Lent.az-ın Türkiyə NTV-sinə istinadən məlumatına görə, Suriyadan olan hüquq müdafiəçiləri bildirib ki, Həma rayonu yaxınlığındakı Əqrəb kəndinə hücum edilib. Orada 130 insanın yaşadığı bilinirmiş. Basqını edən qüvvələrin kimliyi hələ məlum deyil. Bu olay son bir ildə Suriyada dini azlıq sayılan ələvilərə qarşı ən qanlı basqın sayılır.

Yunanlar: «Türklər, Trakiyadan çıxın!»

«Qızıl Şəfəq» Partiyasının deputatı: «Biz gözümüzü Aya-sofya və İstanbuldan çək-məmişik».

Yunanıstanın ifrat sağçı «Qızıl Şəfəq» Partiyasının Trakiyadakı türklərə qarşı çıxışlarını davam etdirir.

Lent.az-ın «CNNTürk»ə istinadən məlumatına görə, sol qurumları isə onlara etirazını bildirib.

İfrat sağçılar türklərin sıx yaşadığı Gümülcinədə öz qurumlarının şöbələrini açıb.

Tədbirdə bu partiya

olan deputat İlias Panayiotaros deyib: «Trakiyada özünü yunan hiss edənlər qalsın,

başqaları Şərqlə getsin. Türklər, çıxın, gedin! Biz gözümüzü Ayasofya və İstanbuldan çək-

məmişik».

Bunun ardınca bir qrup «qızıl şəfəq»çi «Türklər, Trakiyadan çıxın!» şüarını söyləyərək, türklər yaşayan məhəllələrdən keçərək, oradakı Türkiyə konsulluğuna doğru yürüyüblər.

Həmin ərazidə polis nəzarəti gücləndirib və konsulluğun yerləşdiyi küçəyə onların girməsinə imkan verməyib.

İfrat sağçılar isə «Qızıl Şəfəq» Partiyasının türklərin bölgələrində şöbə açmalarına qarşı etiraz edib. Polis nümayişləri dağıtmaq üçün səs qumbarası atıb.

Berzani'den yeni tanım: "Kürdistan dışındaki Kürdistanî bölgeler!"

"Tartışmalı" değil, "Kürdistan Bölgesi dışındaki Kürdistanî bölgeler!" Kurdistan Federal Bölgesi

karar, yayınlandığı 12.12.2012 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiş bulunuyor. Kurdistan'ın

Başkanı Mesud Berzani imzası ile yayınlanan bildiriye Federal Kürdistan Bölgesi dışında kalan Kürd toprakları için bundan sonra "kopuk bölgeler" yada "tartışmalı bölgeler" değil "Kürdistan Bölgesi dışındaki Kürdistanî bölgeler" tabiri kullanılacağı ifade edildi.

Federal Kurdistan'daki tüm oluşumlar için bağlayıcı olan bu

Güney parçası olarak adlandırılan Kürd topraklarının yalnız yüzde 52'sinin Federal Kürdistan Bölge yönetimine bağlı olması Kürdler ve Araplar arasında ciddi çelişkiler yaşanmasının temel kaynağı olarak değerlendiriliyor.

Bağdat, "tartışmalı bölgeler" olarak ifade edilen Kürt topraklarının kaderini belirleyecek olan Irak anayasasının 140. Maddesi bugüne kadar uygulanmadı. Bu anayasa maddesine göre başta Kerkük olmak üzere ilgili bölgelerde referanduma gidilmesi gerekiyordu.

Bağdat-Hewler Anlaştı, Gerginlik İse Sürüyor

kurdistan-post.eu / haber servisi - Irak Cumhurbaşkanlığı, Irak merkezi hükümeti ile Kurdis-

tan Federe Hükümeti'nin askeri birliklerin ihtilafı bölgelerden geri çekmesi konusunda anlaşmasını açıkladı. Anlaşmaya göre, tartışmalı bölgelerin güvenliğini bölge halkından oluşacak birlikler sağlayacak. Güvenlik birimleri etnik grupların yüzdesine göre oluşturulacak. Bilindiği gibi Bağdat'la Hewler arasında ön anlaşma 06 Aralık'ta sağlanmış, varılan mutabakata göre Araplar, Kürtler ve Türkmenler, kendi bölgelerinde kendi güvenlik birimini oluşturacaktı. Bağdat ve Hewler'den gerginliğin dinmesine dönük olumlu açıklamalar yapılırken, Irak meclisindeki Kürd vekil Mahmud Osman, durumun "şüpheli"

Bağdat-Hewler Anlaştı

Gerginlik İse Sürüyor

olduğunu belirtti. Irak merkezi hükümetinin Dicle operasyon birliklerini ihtilafı bölgelere yönlendirmesi ve 16 Kasım'da Tuzhurmatı kentinde peşmergeler ve Irak askerleri arasında yaşanan çatışmada 2 kişinin ölmesi ile ilişkiler gerginleşmişti. 20 Kasım'da ise Kürt Bölgesel Yönetimi'ne bağlı ordu birlikleri ile merkezi Irak hükümeti güçleri arasında Tikrit kenti yakınında çatışma çıkmış, çatışmada bir sivilin yanı sıra 12 Irak askeri yaşamını yitirmişti.

lendirmesi ve 16 Kasım'da Tuzhurmatı kentinde peşmergeler ve Irak askerleri arasında yaşanan çatışmada 2 kişinin ölmesi ile ilişkiler gerginleşmişti. 20 Kasım'da ise Kürt Bölgesel Yönetimi'ne bağlı ordu birlikleri ile merkezi Irak hükümeti güçleri arasında Tikrit kenti yakınında çatışma çıkmış, çatışmada bir sivilin yanı sıra 12 Irak askeri yaşamını yitirmişti.

İşkence Meclis'te

Tutuklu BDP Şırnak Milletvekili Faysal Saryıldız, Şırnak'ta yolda gözaltına alınan ve iki gün boyunca işkenceye maruz kalan iki genci Meclis gündemine taşıdı.

BDP Grup Başkanvekili Pervin Buldan, tutuklu bulunan Şırnak Milletvekili Faysal Saryıldız'ın işçileri Bakanı İdris Naim Şahin'in yanıtlaması istemiyle hazırladığı soru önergesini TBMM Başkanlığı'na sundu. 7 Aralık 2012 tarihinde Amed'den Şırnak'a giderken yolda gözaltına alınan S.E. ve B.B. isimli gençlerin, Şırnak İl Emniyet Müdürlüğünde iki gün boyunca işkenceye maruz kaldıklarını belirten Saryıldız, işkence ve insanlık dışı muamelenin arttığını ve

İşkencenin önüne geçilmesi için işkencecilerin cezalandırılması gerektiğini belirten Saryıldız, "İşkence yasağı, kişinin vücut bütünlüğü ve vücut dokunulmazlığı hakkını ihlal eden ve diğer bütün insanlık dışı, zalimane ve onur kırıcı muamele ve cezalar içine alan, kayıtsız şartsız ve koşulsuz bir yasaktır" dedi.

buna karşı bir çalışma olmadığını vurguladı.

Şırnak İl Emniyet Müdürlüğü'nde gerçekleştirilen işkence iddiasının doğruluğunu soran Saryıldız, işkence yaptığı belirtilen polis ya da polisler veya TEM Şube Müdürlüğü'ndeki yetkililer hakkında inceleme başlatılıp başlatılmadığını sordu. İşçileri Bakanı Şahin'e "Şırnak'ta Bakanlığınız döneminde bu ve benzeri kaç farklı hukuka ve insan haklarına aykırı olay gerçekleşmiştir?" sorusunu yönelten Saryıldız, kaç güvenlik görevlisi hakkında soruşturma ya da inceleme başlatıldığını sorarak, hangi fiili uygulama ya da talimat nedeniyle eylemlerin cezasız kaldığının açıklanmasını istedi.

ANKARA

AzərTAC xəbər verir ki, Azərbaycanın Pekindəki səfirliyinin Şərqi poeziyasının görkəmli nümayəndəsi Nizami Gəncəvinin 870 illik yubileyinin Çində də keçirilməsi istiqamətində apardığı işin nəticəsi olaraq paytaxt Pekindəki Çayoyan parkında şairin büstünün qoyulması barədə razılıq əldə olunmuşdur. Büstün qoyulması üçün Çayoyan parkının seçilməsi təsadüfi deyildir. Çünki parkda müxtəlif xalqların dahi şəxsiyyətlərinin, o cümlədən Fernand Magellanın, Simon Bolivarın, Taras Şevçenkunun, Mahatma Qandinin, Hristo Botevin və başqalarının büstləri vardır. Sahəsi 288,7 hektar olan və 1984-cü ildə salınmış parkda imperator iqamətgahı da yerləşir.

Çayoyan parkı pekinlilərin, eləcə də turistlərin ən çox

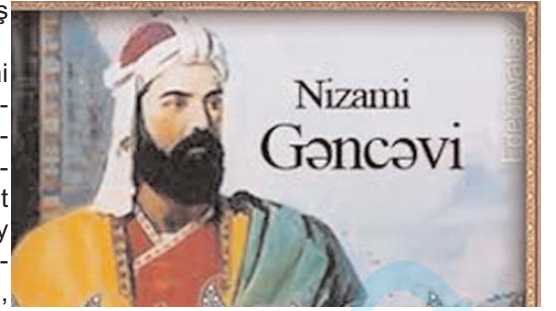
Pekində dahi Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvinin büstü qoyulacaq

ziyaret etdiyi yerlərdən biridir. Gün ərzində 10 minlərlə insan bu parka baş çəkir.

Dahi Nizami Gəncəvinin büstünün müəllifi Çayoyan parkının nəzdində fəaliyyət göstərən Cintay İncəsənət Mərkəzinin direktoru, professor Yüen Sikundur. Dünya tarixində və mədəniyyətində iz qoymuş şəxsiyyətlərin büstlərini hazırlamaqla tanınan heykəltəraş Y.Sikun Çin Xalq Siyasi Məsələhləşmələr Şurasının, Çin Mədəniyyət Nazirliyinin İncəsənət Titulları Evaluasiya Komitəsinin üzvüdür.

Yaxın vaxtlarda büstün

açılış mərasimi keçiriləcəkdir. Azərbaycanın Çindəki

səfirliyi bu istiqamətdə növbəti addım olaraq Nizami Gəncəvinin "Yeddi gözəl" poeməsindən "Çin gözəli" hissəsinin Çin dilinə tərcümə edilərək nəşrini də planlaşdırır.

Çin tərəfi öz növbəsində Çin xalqının dahi mütəfəkkir-filosofu Konfutsinin abidəsinin Bakıda qoyulması təklifini irəli sürmüşdür.

Qərb Suriya münaqişəsinə yeni prizmadan yanaşır

NATO-nun Türkiyənin Suriya ilə sərhəd bölgəsinə raketlərdən müdafiə sistemi yerləşdirilməsi qərarı Qərbin Suriya münaqişəsinə yeni prizmadan yanaşdığını göstərir. Suriya sərhədində müxalif

Türkiyənin Akcakale kəndinə hücumu nəticəsində bir ailənin beş üzvü həlak olmuşdu. Hadisə Türkiyəni cavab verməyə vadar etmişdi. Patriot raket sistemi bu kimi insidentlərə mane olmayacaq. Bu,

üzlənəcəyini deyib.

Pol Şult koordinasiyalı cavabın Qərbin Suriya prezidenti Bəşar Əl-Əsədə qarşı əlbirliyini nümayiş etdirdiyini deyir. "Əgər bütün bunlara baxmayaraq, Suriya illərlə malik olduğunu

inkar etdiyi kimyəvi silahlardan istifadə etsə, NATO və ABŞ üçün ölçü götürməmək çətin olacaq." Türkiyə üçün isə sistemin yerləşdirilməsi həmrəylik deməkdir. Bu, Londonda yerləşən siyaset institutu Çatham Hausun əməkdaşı Fadi Hakuranın sözləridir. "Nə Obama administrasiyası, nə də Amerika xalqı regionda daha bir hərbi əməliyyatın tərəfdarıdır. Bu isə Ankaranı narahat edir. Belə ki, Vaşinqtonun müdaxiləsi olmadan Türkiyə öz qolunun qüvvətini göstərə bilməyəcək". Patriot beynəlxalq ictimaiyyətin ilk əlaqələndirilmiş addımı olsa da, Suriyaya xaricdən hərbi müdaxilə perspektivləri hələ ki, qeyri-müəyyən olaraq qalır.

Karneqi Beynəlxalq Sülh Mərkəzinin əməkdaşı Pol Şultun fikridir. "Patriot artilleriya üçün nəzərdə tutulmayıb. Bu yalnız hava hücumlarında faydalı ola bilər. Patriotun yalnız bir məqsədi var ki, bu da birlik və həll səylərinin nümayişidir."

NATO-nun baş katibi ABŞ prezidenti Barak Obamanın çağırışlarına qoşularaq, Suriyanın kimyəvi silahlardan istifadə etməsinin nəticələri ilə

Oktyabr ayında Suriyanın

Deyib ki, Türkiyəyə hücum etmək niyyətində olanlara biz bu haqda düşünməsin belə deyirik. NATO rəsmiləri sərhəd bölgələrə səfər edib, sistemin yerləşdiriləcəyi yerləri müəyyən edir. Təchizat Türkiyəyə ABŞ, Almaniya və Hollandiya tərəfindən göndəriləcək.

Oktyabr ayında Suriyanın

ABŞ-ən Konnektikut ştatındakı faciəyə görə dekabrın 18-dək ölkədə matəm günü elan edilib.20 yaşlı Adam Lanza Nyutaun şəhərindəki orta məktəblərdən birində atəş açaraq azı 27 nəfəri

adam nümayişə çıxaraq silah gəzdirməyə nəzarətin gücləndirilməsini tələb ediblər.

Adam Lanza cinayəti törətməzdən əvvəl evdə anasını da öldürüb. Hazırda onun atası və qardaşı istin-

ABŞ-da 4 gün matəm elan olundu

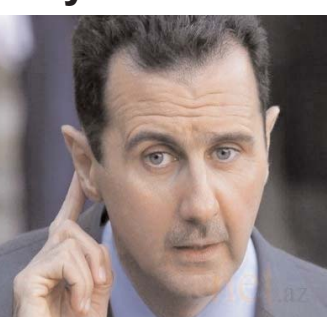
öldürüb.Ölənlərin əksəriyyəti 5-10 yaş arasında olan uşaqlardır.ABŞ prezidenti Barack Obama gələcəkdə bu cür hallara yol ver-

ilməməsi üçün xalqı həmrəylik və reallığa çağırıb.Ölkədəki məscidlərdə matəm mərasimləri keçirilir.Vaşinqtonda isə yüzlərlə

taqa kömək edirlər.Azərbaycan da daxil olmaqla dünya ölkələri ABŞ prezidenti və Amerika xalqına başsağlığı verir.

Əsəd bir neçə həftəyə devriləcək

"OLAYLAR"-ın Türkiyə bürosunun xəbərinə görə, Beynəlxalq Valyuta Fondunun İordaniyanın paytaxtı Ommandakı iclasında iştirak edən İraqın maliyyə naziri Raffa Əssaui KİV-lərin suallarını cavablandırarkən deyib ki, Suriyada vəziyyət həddən

artıq ağırdır. Əsədin özünü xilas etmək üçün hətta kimyəvi silahlardan istifadə edəcəyini də deyən nazir yaxın bir neçə həftədə Bəşər Əsədin devriləcəyi və Suriyada yeni hökumətin qurulacağını söyləyib. İraqlı nazir Əsədin süqutunun yaxınlaşdığını vurğulayıb.

Serokê Kurdistanê biryareke dîrokî di 12.12.12ê da

Mesûd Barzanî serokê Kurdistanê roja 12ê vê mehê biryar da ku, hemû wezaret,

serokwezîrê Îraqê Nuri Malîkî û hindeke berpirsên din yê hikûmeta Îraqê bêjeya (dev-

bo deverên Kurdistanê yê li derveyî herêma Kurdistanê hatiye tesbît kirin, poşman bûn û li cîyê wê di karên xwe yê fermî de termînolojiyêke din bikartînen ku, tu belgeyên qanûnî, realîstî, dîrokî û cografî jê re nîn in. Ev yek jî wê yekê diyar dike ku, hikûmeta Îraqê naxwaze medaya 140 a destûra Îraqê cîbicî bike. Ji bona parastina kurdistanîbûna wan deveran di warê nifos û kulturê cihê de û li gor qanûna seroaktiya herêma Kurdistan-Îraq a jimar 1 a sala 2005ê me biryar da ku:

1- Ji nuha û pêde termînolojiya (deverên Kurdistanê yê li derveyî herêmê) bo wan deverên Kurdistanê Îraqê yê ku, madeya 140 a destûra Îraqê jê digire bê bikaranîn.

2- Li ser hemû wezaret, aliyên fermî û nivfermî û aliyên peywendîdarên din bi vê biryarê pabend bin.

3- Divê ev biryar ji roja derketinê bikeve di warê piraktîkê de.

Mesûd Barzanî
Serokê herêma Kurdistan-Îraq
12.12.2012

saziyên fermî û nivfermî û aliyên din yê peywendîdar, ji nuha û pê de, li cîyê termînolojiya (deverên nakokî li ser) temîlojiya (deverên Kurdistanê yê li deveyî herêmê) bikar bînin.

(Deverên nakokî li ser) ew deverên Kurdistanê ne yê ku, dikevn di nav çarçoveya madeya 140ê de û ew temînolojî di destûra Îraqê de ji bo wan deveran hatiye tesbît kirin. Lê çend roj berê

erên tevlihev) ango deverên kurd, ereb û tirkmenan ji bo wan deveran destnîşan kir.

Ev li jêr teksta biryara serokê Kurdistanê:

Bi navê Xwedayê mezin û dilovam

Biryara jimare 26 sala 2012ê

Piştî hindeke berpirsên mezin yê hikûmeta Îraqê jibikaranîna termînolojiya (deverên nakokî li ser) ku, di destûra Îraqê de weke îşaret

Şivan Perwer piştî 9 salan bi du albumên nû vedigere

Du berhemên nû yê hosteyê gewre yê muzîka kurdî Şivan Perwer ku ji demeka dirêj ve bi meroq li bendê dihat sekandin ji aliyê Pel Recordsê wekî cotealbum tên çapkirin. Ji van albumên ku bi rêzenavên Şivan-nameyê tên çapkirin ya yekem Gazind e. Şivan Perwer, bi vê albuma ku ji 10 stranên pêk tê, xem û xeyalên xwe û hestên xwe yê di dil û can bi guhdarvanên xwe re parve dike.

Şivan Perwer, stranên ku bi şeweyên klasîk ên muzîka kurdî nivîsandîye li gel orkestraya sazên bikevan distirê û bi dengê xwe yê bihêz û bi şiroveyên xwe, şewaz û hilmek nû tevî muzîka kurdî dike. Gotin û awazên hemû stranên albumê yê Şivan Perwer in. Tenê strana 'Yêmo' jî aliyê Şivan Perwer û Mahmûd Baksî ve bi hev re hatîye nivîsîn.

Di albuma Destana Rojava de, ku ji rêzealbumên Şivan-

nameyê ya duyem e, Şivan Perwer, tarîxa nêzîk a kurdên Sûriyeyê ku ji bo azadîya xwe li ber xwe didin, êşên wan, nixê

wan ên welatparêziyê, hêviyên wan û têkoşîna wan bi şirovekirineka destanî digihîjîne guhdarvanan. Şivan Perwer, di vê berhema ku bi şewazeka senfonîk hatîye amadekirin de rêzdarî, heyranî û minetdarîya xwe ya ji bo kurdên Sûriyeyê ku heta niha bi fedakarî alîkarîya kurdên parçeyên din kirine û ji wan re bûne stargeh, îfade dike. Di albumê de ji xeynî stranên gelêrî, hemû gotin û awazên

berheman ên Şivan Perwer in.

Hilberînerî, aranjorî û hemû qeydên studyoyê yê albumê Gazind û Destana Rojava ji aliyê Hakan Akay ve hatîne çêkirin. Di albuma Gazind de, bi reveberîya Dietmar Mensinger Orkestraya Şivan Perwer a Sazên Bikevan li gel berheman lêdixe. Di her du albuman de jî li gel Şivan Perwer û Hakan Akay gelek muzîkjenên bi navûdeng bi amûrên xwe hevkarî û piştgirî kirine. Hilberînerîya ev yekem cotealbumê ku li dû albuma Sebra Mala ya di 2003yê de li Swedê çap bûbû derdikeve pêşberî hezkiriyên Şivan Perwer, ji aliyê Pel Recordsê ve tê kirin. Li Tirkîyeyê belevkirina albumê de ji aliyê Sony Music, li Kurdistanê Başûr û li Irakê jî de ji aliyê Vîn Production ve bê çêkirin. Album, de di 18ê kanûna pêşîn a 2012an de li Tirkîyeyê û li Kurdistanê Başûr di heman demê de derkeve bazarê. Ji hêla din ve de çapkirina hemû katalogên Şivan Perwer ku heta niha şeş album ji wan çap bûne, di heftiyên pêşîya me de berdevam bike.

Emerika bala Iraqê kişand

Wezaretê derveya Emerîka daxwaz ji berpirsên Bexdadê kir, ku aloziyên li gel hikûmeta herêma Kurdistanê û bi taybetî navçeyên veqetandî kêm bikin.

Cihgirê wezîra derveya Emerîka Thomas Nides daxuyaniyek da û di tê ragihandîye, ku ew li gel pile Iraqê serokkoamr, serokwezîr, wezîrêderve û wezîrêdarayî hevdişin pêkânîne.

Thomas Nides daxwaz ji berpirsên Iraqê kiriye ku rastewxo biçîne nava rewşê û ji

aloziyên navçeyên veqetandî yê bi herêma Kurdistanê re kêm bikin.

Di daxuyaniyê de hatiye eşkere kirin ku Nides li gel berpirsên Iraqê behsa pêwendiyên hemû aliyane yê navbera Emerîka û Iraqê kiriye û ew jî di çarçoweya lihevhatin a stratejîka navbera Emerîka û Iraqê de ye ku Emerîka hêviya wê ye ku ji aliyê aborî û siyasî ve Iraqê bivejîne, ji ber ku Amerîka

hevbeşe stratejîkê Iraqê ye û roleka bê alî û bi bandor di

dabînkirina asayiş û aştiyîya navçeyê de dilîze.

Kanala televizyona Elerebiye ku zimanê erebî weşanê dike li gel Mesur Barzanî şîwirmendê civata ewlekariya

Iraq dixwaze bi zihniyeta leşkerî pirs çareser bike

netewî ya Kurdistanê di bernamemeyek taybet de hevpeyvînek

arteşa pêkbîne û kêşeya heyî di rêya şer û karanîna hêzên leşkerî çareser bike. Ji bo vê jî rêkirina hêzên pêşmergeyan ji

bo deverên Kurdistanê mafekrewa yê kurde.Kurd tu carî bi

berfireh pêkanî. Di hevpeyvînek de Mesur Barzanî behsa rewşa Iraqê û Kurdistanê kir.

Şirove û helwesta şewirmendê civata ewlekariya netewî ya Kurdistanê gelek balkêş bûn û gelek vekirî behsa aloziyên heyî kir û helwesta kurdan jî bi awayek zelal ji raya giştî ya erebîre da xuyakirin.

Di hevpeyvînek de Barzanî da xuyakirin ku desthilata Iraqê bi awayek şaş maddeya 140-ê dinirxîne. Bexda vê madeyê tenê Kerkûkê ve girê dide. Lê ne welêye mada 140-ê deverên Kurdistanê yê derveyê herêmê û ew welatiyên kurd ku ji wan deveran hatî derêxistin û di şûna wan de ereb cih kirnê hemiyê digirê nav xwe.

Zihniyeta îro ya desthilata Iraqê bi tu awayî destûra Iraqê cidî nagire.Hêja dixwaze

rêya tundî û tujiyê naxwazî pirsgrîkên heyî çareser bikin.Em dixwazî pirsgrîkên xwe rêya diyalogê û li gora destura heyî çareser bikin.

Di derbarê serdana serokê Kurdistanê ya hêzên pêşmergeyan li devera Kerkûkê û helwesta hinek aliyan pirsê ji Mesuru Barzanî hate pirsîn. Mesuru Barzanî got: Serok Barzanî xwedan mafe û dikare serdana her deverê bike.

Liser daxwaz a Malîkî ya radestkirina şêkên hêzên pêşmergeyan Mesuru Barzanî got: Hêzên Pêşmerge beşekin ji hêzên Îraqê û ev yek di nava destûra Îraqê de hatiye bicîhkirin û destûra bingehî ya Îraqê gotiye ku, mafê hêzên pêşmerge heye weke beşek ji hêzên leşkerî yê Îraqê bibe xwedan çek û weke Artêşa Îraqê dibe ji îmkân û derfetên Îraqê fêde bigire.

Rusya berê xwe ji Esad diguhizê

Cîgirê wezîrê derveyê Rusya Mihail Bogdanov di derbarê rewşa Suriye û helwesta Rusyayê de daxuyaniyek da ajansên nûçeyên Rusyayê.

got: Mixabin em nikarin serkeftina hêzên opozisyonê bavêjin pişguhên xwe.

Mihail Bogdanov got ku em banga diyalogê dikin. Lê ji bo rûxandina serokêkî ihtimala kuştina sedên hezaran insan hebe em dikarin çî bikin. Herweha Rusya da xuyakirin ku ew ditirsin ku çekên kîmyawî bikevin di destê hinek grubên radîkal de.

Rusya heta niha jî pêşevanê Suriye yê herî mezin e. Mihail Bogdanov da xuyakirin ku li Suriye hukûmet bandora xwe winda dike û ew dikarin hevvelatiyên xwe yê li Suriye derêxin derve. Mihail Bogdanov

Ji aliyek din çikas diçe hêjmara dewletên ku opozisyona Suriye wek nûnerê gelê Suriye qebûl dikin zêde dibe. Herweha daxuyaniya dawî ya Mihail Bogdanov delileke hêdî Rusya jî di derbarê rewşa Suriye de dikare helwesta xwe biguherîne.

Nəriman
Əyyub**RÜBAILƏR**

Tamahın çoxaldı quduz qurd kimi,
Qurdun xalq başına olmaz tilsimi.
Milyonların artdı, görmədi gözün,
Pozdun qanunları, hər bir hakimi.

***

İndi dörd tərəfi görmür gözlərin,
Gözlərini yumma, düşün sən dərin.
Xalqı yaxın bilib hörmət eylesən,
O da səni sevər deyər afərin.

***

Dediyim sözlərdən anla ay insan,
İnsan kimi doğulmusan anadan.
Özünü insantək apar daimi,
Bulanmasın səndə olan o vicdan.

***

Rəbbimə daimi inanmışam mən,
İnamım güclənir gündə yenidən.
Allahım o qədər istəyir məni,
Vaxtı tamam keçdi, başa düşdü dəni.

***

Tanrımın sağ əli başımda olub,
Əqilim onunla kamala dolub.
Məni istədikcə Xudam gündəlik,
Rəngim saralmayıb, nə də ki, solub.

***

Şükür ki, çatmışam yetmiş beş yaşa,
Hələ də gözəllər edir tamaşa.
Ürəyim cavanlıq eşqiylə döyür,
Ömrümü beləcə vuracam başa.

***

Pislik nə olduğun bilmirəm hələ,
Bircə sərcəyə də qurmadım tələ.
Nə quzu, nə qoyun başını kəsdim,
Kəsən görsəm qəlbə dolur vəlvələ.

***

Heç vaxt tapdamadım çəməndə güllü,
Tapdayanı sanıram odur ölü.
Olan gözəlliyi tapdamaq olmaz,
Bəzəmək lazımdır çəmən-i-çölü.

***

Rəbbim yaradıbdır hər gözəlliyi,
Qorumaq lazımdır o özəlliyi.
Allah verdiyinin qədrini bilmək,
Saxlamaq vacibdir hər təzəliyi.

***

Nə qədər ömrün var şükürlər eylə,
Bu şüküranlığı hamıya söylə.
Çalış ki, hamının mehribanı ol,
Eylədiyin işlər qoy olsun səylə.

***

Pisliklər çıxmasın daim əlindən,
Alqışlar olacaq sənə elindən.
Mehribanlıq eylə, səmimi ol ki,
Çıxmasın nalayiq sözlər dilindən.

***

Qohuma-qardaşa mehriban ol ki,
Dərdin, qəmin daim olmasın iki.
Kişiyə daim yaxşılıq etsən,
Götürə bilməzsən qeyrətsiz çəki.

***

Yük çəkməyən kişi nəyə gerekdi?
İnsanları sevən sağlam ürekdi.
Vətənə, xalqına sevgin yoxdursa,
Ürəyin ürek yox, boş bir xərekdi.

***

Hörmətim keçibdir yaxına-yada,
Sahib oldum belə şərəfli ada.
Pislik etməyimi yaxın qoymadım,
Yaxşı ad qoyacam fani dünyada.

***

Nə şöhrətpərəstəm, nə özünü öyən,
Nə yalan, nə böhtan heç kimə deyən.
Elə iş tutmaram sonra utanam,
Utanıb kimsəyə başımı əyən.

***

Başını dik tut ki, çəkinmə heç an,
Sağlam doğulmusan sağlam anadan.

Səhv işin olmasın ömürün boyu,
Ancaq həqiqəti nə gizlər, nə dan.

***

Nə müxalif olma, nə də iqtidar,
Həqiqəti söylə, onda düzlük var.
Nə yalan, nə böhtan heç vaxt danışma,
Danışsan məzarın sıxar, olar dar.

***

Həqiqəti desən, utanmaz üzün,
Alınacaq deyər bilərsən sözün.
Hər deyilən sözü qəbul eyləmə,
İnan o sözə ki, deyibsən özün.

***

Üz ki, daşdan deyil, yumşaq bir ətdi,
Tanrım yaradıbdır o həqiqətdi.
Elə eylə utanmasın heç zaman,
Yalan danışmağın axır töhmətdi.

***

Töhmət qazananlar hörmətsiz olur,
Başa düşən kimi saralır-solur.
Səhv edib o adı qazansan əgər,
O ad ömürlük üstündə qalır.

***

Çalış ki, səhv adı qazanma heç an,
Nə qazanma, nə də heç zaman utan.
İnsan hər çirkliyi özü qazanır,
Çünki doğulubdur təmiz anadan.

***

Olan təmizliyi saxla daimi,
Çünki təmiz olur insanın himi.
Himin üstə əyri barı hörmə sən,
Hörubsən, günahkar sayma heç kimi.

***

Özün korlamısan, əyri hörmüsən,
Əyri hördüyündən səhv iş görmüsən.
Hələ açılmamış qönçə gülləri,
Vaxtsiz qoparmısan, vaxtsiz dərmisən.

***

Uyma bu dünyada vara-dövlətə,
Nə də müftə yığdığı o sərvətə.
Bir də gördün o var əlindən getdi,
Uyğunsuz iş gördün düşdün zillətə.

***

Var alın tərsinə halalın olsun,
Zəhmətlə qazansan daimi qalsın.
Əgər xalq malını oğurlamısan,
Allahım tez onu əlindən alsın.

***

Varlansan daimi bax ətrafına,
Ətrafda olanı yoxla və sına.
Əgər varlığına o sevinmişə,
Nə onu incitmə, nə onu qına.

***

Özün səhv edirsən, saymırsan onu,
Səhvlər bağışlanmır, olsa milyonu.
Çalışıb səhvini düzəlt vaxtında,
Sonra gec olacaq ömürün sonu.

***

Varlandıqca heç vaxt yoxsula gülmə,
Özünü yoxsuldun ağıllı bilmə.
O yoxsul səndən çox ağıllı olar,
Sən ağıllı yaşa, ağılsız ölmə.

***

Allah verib sənə öləri bir var,
Ağıllı sınaqır, geniş yoxsa dar.
Gördü ki, çox şişib unudun onu,
Başına qəflətən göyden yağır qar.

***

O qarın altından çıxa bilmirsən,
Qalaqlanan qarı yıxa bilmirsən.
O öz əcirindir çəkirsən onu,
Seldə olsan belə axa bilmirsən.

***

Bir iş gören zaman düşün hər işi,
Heç zaman unutma keçən keçmiş.
Keçmişini yaddan çıxaran kimi,
Unuda bilməzsən alçaq vərdisi.

***

Dəyərli vərdislər çox gözəl olur,
Fəqət alçaq olan saralır-solur.
Elə işlər gör ki, sevsin xalq səni,
Olan yaxşılıqlar daimi qalır.

***

Xalq səni sevirə, inan xalqına,
Mənasız sevmirsə onda sən qına.
Özün xalq yanında qazan hörməti,
Mənim sözlərimi daimi sına.

***

Göz əgər dəyirsə, göz nəyə lazım,
Dəyərli ağ varsa, bez nəyə lazım.
Dəyərli sözləri deyər bilməsən,
Onda o dəyərsiz söz nəyə lazım.

ZİMANHEZ BE, LAWÊ MÎN

Kanî maka dehran e,
Xemla gelya orman e,
Hebûna gel ziman e,
Ziman hez be, lawê min.

Ziman xemil, rewşa teye,
Bext û miraz, jîna teye,
Ziman tune, tu tunenî,
Sêfil, sêwî, sergerdanî.

Ziman nişa gelê teye,
Ruh û şîrê dayka teye,

Ew tew dinê te dike nas,
Bi kemala wî tu dibî xas,
Ziman hez ke, lawê min.

Zozan nabin bê berf, baran,
Ordî nabin bê serokvan,
Hene rojêd sivik, giran,
Welat hez be, lawê min.

Baran nûra Xwedêye,
Tav zeyneta dineye,
Rastî şertê mêraye,
Rastî hez be, lawê min.

Barîyê Bala

BARÎ TEYFÛRÎ

Bextêm raza

Min got kurdim bextêm raza,
Qismet çû cem ne xêrxwaza.
Berê xwe da ku xwedada,
Got: razayî mayî xewda.

Min got: minra bide ruza,
Ez jî bijîm serbest aza.
Got: ku yekbin li bin alek,
Ezê wera bikim carek.

Min got: binhêr li meydana,
Em rabûne serhildana.
Qimet nade me ra cîhan,
Dijî meye hertim dewran.

Got: hun hela hê tayfene,
Dijî hevdu rawestyane.
Nivî ceşşe, cerdevane,
Nivî çîya şoreşvane.

Min got: lê xwina şeîda
Qazî, Seîd bûn canfîda,
Doxan, Alkan rêça wanda,
Meşyan milyon can bûn feda.

Got: lê hertim nava gelda,
Gellek dibin hevra pelda.
Nava weda pirin dexes,
Têkûz kêmin zane xêrxwez.

Min got: dema xwîn dikişe,
Terê Firat guşe-guşe.
Diherike sor geveze,
Çend axa jî ew dibeze.

Got: min da we hiş û aqil,
Hêz, cesaret, derfet û dil.
Lê hevra we nekîr qedir,
Hevdura hun nebûn sedr,

Min got: lê ev bîndestî,
Me dêşîne ev berdestî.

Hewla me jî nade fayde,
Jîyan diçe tim yek qayde.
Got: pirin xaîn, xedar,
Nava weda herdem, hercar.

Hevra bûne kêr û xencer,
Hemû derfet tim dane der.
Min got: kû tu bidî biryar,
Emê bijîn şa bextîyar.

Bi te şadî dibe nesîb,
Direşînî dila tesîb.
Got: na eva ne duruste,
Ev hest tê ji suruşte.

Kî bi hêze bi qudrete,
Ser dikeve û serbeste.
Min got: ev jî destê teda,
Kê dixwazî tînî textda.

Text-tac mera bûye hesret,
Kanî me ra lê keramet.
Got: na dîsa dikim şilo,
Çima serwext nabî wilo.

Li xwendin ê xwe bigire,
Tu zanebe pêşda here.
Xwe girtîye kevneşopyê,
Weha naçî tu pêşiyê.

Naha dema zanebûnê,
Rêya şaşîya tê birînê.
Min got: neyar pir qewate,
Hemberî min bûyê sexte.

Hezar sale ew bê bexte,
Derbên giran li min dixe.
Derfetên min dide late,
Jîna min tim bi şewate.

Hebûna min qe naxwaze,
Û reş dike ser kaxaze.
Got : dîsa tu tawanbarî,
Ber wan çima serî xarî.

Bi gotîna wan her dilivî,
Tênegêhî nivçî xavî.
Ku te dikir bawerî şems,
Dunya kevnda navê te remz.

Naha bûne beşî-beşî,
Ruza, bext ji we herişî.
Min got: lê ev şer, berxwedan,
Em têk diçin li meydanan.

Cîhanêda man bê sîwan,
Dem digivşe me bê pîvan.
Got: lê ne min ji tera got,

Yekbûn tune we ew firot.
Resen jî we kire înkâr,
Ruzayê we xelqê bir xwar.
Hun xelqêra bûn şareza,

Lewma wera nema ruza.
We xelqêra gelek ked da,
Bo jîna wan bûn serhedda.
Hezar sale hun tîn sotin,

Bi demane ev tî gotin.
Heta hevra hun nebin pişt,
Tune ruza, qismet, bêhişt.
Zuva daye we qismet der,

Nivî weye hê penaber.
Her yek dibê hertim ez-ez,
Dijî hevî hun bi qerez.
Ji we her yek serok, rêber.

Lê ber xelqê tim derbeder.
Wera pêwîst naha alek,
Rabin ser xwe yek carek.
Hevra bikin kû îtaet,

Ber we vebe rê, dirb qismet.
Ku dûr neçin ji resenê,
Xwe nefroşin malê dunê.
Îşê we yê bide behre.

Ku bimeşin hun bi hevra.
Ku hun rabin bi milyona,
Temam herin li meydana.
Her yek we ku bibe çeleng,

Hunê altkin hemû asteng.
Rabin wexte hildin hun cek,
Nejîn ser jêr çawa çêlek.
Bimeşin qad hevra yek deng,

Bijîn jînek birêz qeşeng.
Bextê razay bibe şîyar,
Ruza hertim cem iqtîdar.
Bijîn aza bi îxtîyar,

Vê ra hevra bidin biryar.
Hevra bibin ku pişt û yek,
Wera bibim bingeh, komek.
Yek jî bibin ku hun zane,

Serkevin hun bi urfane.
Pişikdarê ez zaname,
Şarezara ra bê şik şame.
Jorda hatin ev nesîhet,

Hevra bikin ku îtaet,
Yê werabe ruza û bext,
Dema bijîn bi tac û text.

Cennət üçün tez dayanaq sırada.
Sonra biz də, yanacaq arada,
Tələs gedək, kôz olmayan yerlərə.

Küskünəm mən, ahillaşır yaşımız,
Çox bələlar, çəkəcəkdî başımız.
Onsuzda yox torpağımız, daşımız,
Gedək, kəfən, bez olmayan yerlərə.

**BƏLKƏ BUNDAN SONRA
GÖRƏM BAHARI**

Qalmışam kədərin, dərdin əlində,
Namərdin, nadanın fitnə-felində,
Batıram çağlayan hicran selində,
Üzürəm ümüdlə sabaha sarı,
Bəlkə bundan sonra görəm baharı.

Çiçəyim açmadı, xəzana düşdü,
Arzular, ümüdlər qəlbimdə bişdi.
Bu necə dövrəndi, necə gərdisdi,
Yığmışam köksümə boranı, qarı,
Bəlkə bundan sonra, görəm baharı.

Qürbətdə ömrümü bada vermişəm,
Atəşə qalayıb, ada vermişəm,
Bir quru şöhrətə, oda vermişəm,
Yenidən toplayım isməti, arı,
Bəlkə bundan sonra, görəm baharı.
Məni hicran əyib, bəndə neyləsin,

Kimsənin işini Tanrı əyməsin,
Heç kəsin taleyi daşa dəyməsin,
Mən yaxşı bilirəm zilləti, xarı,
Bəlkə bundan sonra, görəm baharı.

Qaytar Tanrım, keçmişdəki illəri,
Tapamıram o xoş keçən günləri.
Hicran nəğməli di könlü telləri,
Köksümə sıxmışam kamani, tarı,
Bəlkə bundan sonra, görəm baharı.

Kasıb oldum, heç kəs mənə baxmadı,
Arxı çevirdilər, suyum axmadı.
Doğmalarda yiyə, sahib çıxmadı,
Gecədə qazanım, dövləti-varı,
Bəlkə bundan sonra, görəm baharı.

Qəlbimin atəşi gözümdən axdı,
Bu necə imtahan, necə sınaqdı?
İlahi yetişib zamanı, vaxdı,
Nə olar, xoş günü indi ver barı,
Bəlkə bundan sonra, görəm baharı!

Küskünəm, bivəfa bilməzdim onu,
Gətirdi ömrümə qarı, çovğunu.
Xoşluğa calanıb bu işin sonu,
Çovğunda, boranda aradım yarı,
Bəlkə bundan sonra, görəm baharı.

Tariyel Küskün

**GEDƏK GÜLÜM,
BİZ OLMAYAN YERLƏRƏ**

Tut əlimdən, birgə gedək buradan,
Gedək gülüm, biz olmayan yerlərə.
Gizli çıxacaq, tezcə qaçaq aradan,
Fitnə, yalan, söz olmayan yerlərə.

Uçaq burdan səmalara, havaya,
Gedib qonaq əl çatmayan yuvaya.
Dağılmayan, uçulmayan qalaya,
Əl dəyməyən, iz olmayan yerlərə.

Qaçacaq gedək kainatdan, məkandan,
Ayrılaq biz dərd gəzdiren sükandan.
Bizdə qaçaq, bizdən kənar qaçandan,
İşvə, qəmzə, naz olmayan yerlərə.
Nə görmüsən eytibarsız dünyada?

Serok Barzanî serdana Pêşmergeyên li Hemrîn û Kerkûkê kir

erkê Pêşmergeyan kir û ragihand ku bangawaziya şerê Kurd û Ereban tawanekî mezine û em dijî ewene, her wiha ji bo çareserkirina pirs û kêşeyan tekez li ser diyalogê kir.

Pêşmergeyên Kurdistanê yên li parêzgeha Kerkûkê kir û destxweşiyê li rol û erkê Pêşmergeyan kir û ragihand ku bangawaziya şerê Kurd û Ereban tawanekî mezine û em dijî ewene, her wiha ji bo çareserkirina pirs û kêşeyan tekez li ser diyalogê kir.

Îro 10.12.2012 Pêşmergeyên Kurdistanê yên li parêzgeha Kerkûkê kir û destxweşiyê li rol û

Îro 10.12.2012 birêz Mesûd Barzanî Serokê Herêma Kurdistanê serdana

Îro 10.12.2012 birêz Mesûd Barzanî Serokê Herêma Kurdistanê serdana

Barzanî: Emê bi tundî bersiva her êrîşekî bidin

Li Hewlêrê bi çavdêrî û amadebûna Serok Barzanî û bi beşdariya hijmareke zêde ji Berpîrsên îdarî û siyasî û Akademîsyenan devreya 17an ya Akademiya partiya demokrata Kurdistanê bi dawî bû û devreya 18an jî destpê kir.

Di destpêka vê merasîma han de Serokê Akademiya PDKê Qadir Qaçax peyvek pêşkêş kir û meznûn bûna wan 83 kadroyan weke destkefteke mezin bilêv kir û ragihand ku, ev kadroyên han piştî 6 Meh perwerdeya Akademîkê ve bi enerjîyeke zêde beşdariya kar û çalakîyên siyasî bikin.

Piştî bi dawî hatina gotara Qadir Qaçax Serok Barzanî jî bi vê minasebeta han gotarek pêşkêş kir û pîrozbayiyên xwe

pêşkêşî kadroyên han kir û hêviya serkeftinê jî ji wan re xwest. Serok Barzanî di berdevamîya axaftinê xwe de

eşkere kir ku, di destpêka damezrandina PDKê de armanc ev bû daku, hêviya gehêştina Gelê Kurd bi mafên xwenî reva bide Gelê Kurd nekî bi tenê bibe sîbana kombûna çîneke diyar anjî pêkhatîyeke diyar ya Kurdistanê.

Serok Barzanî di berdev-

wamiya axaftinê xwe de daxwaz ji endam û kadroyên PDKê kir daku, zêdetir bikevin nava xelk û gelek qedir û qîmeta wan kadro û Pêşmergeyan bigirin ku, temena xwe di nava têkoşan û xebatê de derbas kirine.

Di derbarê rewşa niha ya Îraqê û meseleya damezrandina hêzên Dicle û leşkerkeşîya wan hêzan bo Deverên weqetandî de jî Serok Barzanî diyar kir ku, her ji sala 2003an ve hata niha û di dema amadekirina destûra bingehîn ya Îraqê de jî me

gelek hewl da daku, kêşeyên heyî bi rêya diyalog û danûstandinê werin çareserkirin û em bi her awayî li dijî şer û rijandinê xwîne ne lê di dema êrîş û destdirêjiyan de ve bêgoman emê bersîfeke tund bidin jiber ku, serdema qebûl kirina stem û takrewî bidawî hatiye. (KTV)

Kelar (Rûdaw) – Di merasîma veşartina cenazeyê kesên hatine Enfalkirin de, xizmên Enfalkiriyan dirûşmeyên ‘Dadgehkirin .... Dadgehkirin...’ di gotin û daxwaz dikirin kesên destê wan di Enfalê de hene bèn dadgehkirin.

Cenazeyê 158 Enfalkiriyan Germiyan ku berî 3 mehan li Hemrînê di gorekî bi kom de hatibûn dîtin, îro (13.12.2012) saet 08.30an li dergehê bajarokê Kelar ê girêdayî bajarê Silêmaniyê ji aliyê xwendekarên zanîngeha Germiyan û tevayî xwendevanên wê zanîngehê ve li Berde Sur hatin pêşwazîkirin.

Piştî cenazeyê Enfalkiriyan di nava girseya gel de ji bo goristana Dêbne bi beşdariya hezaran xizmên

Cenazeyê 158 Enfalkiriyan li Germiyan hatin veşartin

Enfalkiriyan hatin veşartin.

Serpereştyarê rêveberiya Germiyan Selah Kwêca erk û westiyana kesên ji bo anîna termê Enfalkiriyan Germiyan bûne arîkar bilind nixand û wiha got: “Îro di qonaxa çaremîn a anîna ezîzên me de, 158 term hatin Germiyan û emê li goristana Dêbne veşêrin.”

Wezîrê Şehîd û Enfalkiriyan ê Herêma Kurdistanê Aram Ehmed silavên serokê Herêma Kurdistanê Mesûd Barzanî ji xizmên Enfalkiriyan re ragihand û wiha got: “Serokê Herêma Kurdistanê bi dil ligel we ye û şîrîkê xema we ye, em di hewla wê yekê de ne Enfalê li tevayî

cîhanê wekî jenosîdê bidin naskirin.”

Wezîrê Şehîd û Enfalkiriyan got: “Di kolandina gorekî bi

Avestakurd – Serokê Herêma Kurdistanê Mesûd Barzanî biryar da ji îro pê ve (16/12/2012)

helmeta ragihandinê ya der barê qeyrana di navbera Hikûmeta Kurdistanê û Hikûmeta Bexdayê de bê sekandin. Li gor daxuyaniyekê di MSHK'ê de hatî belavkirin, biryar wehaye " Birêz Mesûd Barzanî Serokê Herêma Kurdistanê Iraqê, biryar da li roja yekşem 16 Kanûna yekema

meta ragihandinê. Dr Umêd Sabah

Peyvdarê Fermî yê

Barzanî helmeta ragihandinê rawestand

2012, li jê ronahiya destpêşxeriya Serokayetiya Komar bi pêgîrîkirina bi rawestana hel-

Serokayetiya Herêma Kurdistanê 15.12.2012"

Avestakurd – Hikûmeta Herêma Kurdistanê û Hikûmeta

Hikûmeta Îraqê der barê çareserkirina aloziya ku ev demek bû dewam dikir lihevkerine. Her çende, hêj mêtû û dema vekîşîna leşkeran ji deverên veqetiyayî nehatiye diyarkirin jî, li gor lihevkerinê piştî vekîşîna leşkeran dê komîte ji xelkên van deveran bêne avakirin û xelk dê parastina

Hikûmeta Kurdistanê û Hikûmeta Îraqê lihevkerin

Îraqê der barê aloziya ku ev demek bû dewam dikir lihevkerin.

Li gor daxuyaniya Serokomarê Îraqê Celal Telabanî ku di PÛK Media de belav bûyî, Hikûmeta Herêma Kurdistanê û

ewlekariya xwe bike. Her weha aliyan lihevkeriye jî ku di çape-meniye de li dijî hev daxuyaniyan nekin. Berdevkê Serokwezîrê Îraqê Elî El Mûsawî jî di daxuyaniyekê de lihevkerin pişt rast kir.

Medyakarên başûr û rojava komîteyek hevpar dadimezirînin

Guhertina qebareya nivîsînê:

Dihok (Rûdaw) – Medyakarên başûr û rojavayê Kurdistanê bi tevîbûna 200 medyaran li Dihokê civiyan. Di hevdiîtinê de raspardeyek ji 6 xalên pêk tê hat amadekirin û wê pêşkêşî hersê serokatîyên Herêma Kurdistanê bê kirin.

Di navbera rojên 5-6.12.2012'ê de hevdiîtina medyakarên ji başûr û rojavayê Kur-

distanê bi beşdarbûna bêtirî 200 medyakan bi dirûşmeya

bajarê Dihokê hat lidarxistin. Beşdarên hevdiîtinê guftûgo

“Ji bo karkirina li ser rola medya di projeya aşî û demokratîyê de li rojavayê Kurdiatanê” li

û gengeşe di çar panelan de kirin. Di roja duyem a hevdiîtinê de hin rasparde ji aliyê beşdarên ve hatin pêşkêş kirin, komîteyê saz kirinê hat hilbijartin û ev rasparde di 6 xalan de civandin. Komîteya bilind a hatî hilbijartin jî wê van pêşkêşî serokatîya Herêma Kurdistanê, serokwezîrtî û serokatîya parlamentoya Herêma Kurdistanê bikin.

Raspardeyên dîdara medyakarên ji Başûr û Rojava:

1. Teqezkirina yekîtiya neteweyî û berçavkirina taybetmendîya gotara siyasî ya her çar parçeyên Kurdistanê.

2. Piştigirtin û berevaniya kêşeya Kurdên Rojava di hemû waran de, bi taybetî peydakirina bingehê berfireh ji bo karê ragihandinê.

3. Damezrandina dezgeheke ragihandinê ya berfireh ji bo hemû warên ragihandinê, bi taybetî damezirandina kanaleke televizyonê ya esmanî.

4. Hewildan ji bo rêxistin û pêkanîna workshop, kursên fêrbûn û rahênan ji bo

medyakarên Rojava.

5. Piştigirtin ji hewldanên Sendîkaya Rojnamevanên Kurdistanê re di xebata wê de ji bo sazîkirina federasyoneke berfireh ji her çar parçeyên Kurdistanê re, weha jî komkirina rêxistinên medyakarên Rojava di yek sendîkeyê de û hewildan ji bo endambûnê di Federasyona Navdewletî ya Rojnamevanan de.

6. Pêkanîna komîteyê hevbêş ji medyakarên Başûr û Rojava bi mebesta xurtkirina peywendiyên di hemû waran de. Ev komîte wê bi karê şopandina van raspardeyan rabe.

Hikûmeta Kurdistanê budceya sala 2013ê pesind kir

nûneratiyên welatên biyanî li herêma Kurdistanê, komîteyek bê pêkanîn û ew komîteye

Civata wezîrên hikûmeta herêma Kurdistanê, îro roja çarşemiyê 12.12.2012ê li bajarê Hewlêrê, di bin serokatiya Nêçîrvan Barzanî serokwezîrê Kurdistanê û bi amadebûna Îmad Ehmed cîgirê serokwezîr, civîna xwe ya normal a jimare 22 dest pê kir.

Di civînê de reşnivîsa qanûna budceya herêma Kurdistanê a sala 2013ê, piştî çend civînan û mînaqêûkrîna wê bi awayekî dûr û dirêj, ji aliyê beşdersên civînê ve hat pesind kirin û dê ji bo parlamentoya Kurdistanê bê şandin.

Li dor pesindkirina budceya herêma Kurdistanê a sala 2013ê, Nêçîrvan Barzanî serokwezîrê Kurdistanê bi navê serokatiya civata wezîrên

hikûmeta Kurdistanê sipasiya komîteya amadekirina reşnivîsa qanûna budceya herêma Kurdistanê a sala 2013ê kir û rêla wan bilind nixand.

Qanûna budceya sala

2013ê a herêma Kurdistanê dê ji parlamentoya Kurdistanê re bê şandin û piştî parlamentoya Kurdistanê jî wê pesnid dike digel destpêka sala nû dê dest bi cîbicîkirina budceyê bê kirin.

Her di civîna civata wezîrên hikûmeta Kurdistanê de, biryar hat dan ku, ji bo pêşwazîkirina şandeyên diplomasiyê, mana wan li Kurdistanê û çewaniya mîamelekirin bi konsulxane û

tewsye û rênişanderên pêwîst amade bike.

Civîna wezîrên Kurdistanê biryar da ku, ji bona rêvebirina karûbarên wezartan, sîstemeke elektronî bê amadekirin.

Pêşmergeyên dêrîn ji bo parastina destkeftiyên Kurdistanê hertim amade ne

Îmad Ehmed cîgirê serokwezîrê Kurdistanê, digel serokê

dêrîn misoger bike, bê amade kirin.

Komeleya Pêşmergeyên Dêrî-nên Kurdistanê û şandeya pê re civiya. Di civînê de behsa baştirkirina rewşa jiyana pêşmergeyên xebatkerên dêrîn hat kiri n û Komeleya Pêşmergeyên Dêrî-nên Kurdistanê amdeyîya xwe ji bo parastina destkeftiyên Kurdistanê û emniyeta deverên veqetandî diyar kir.

Komeleya Pêşmergeyên Dêrî-nên Kurdistanê çend pêşniyarek bo guhertina qanûna teqawîda pêşmergeyan berçav kirin û daxwaz kir ku, ji nû ve ew qanûn, bi awayekî ku, maf û pêdawîstiyên pêşmergeyên

Îmad Ehmed bi navê serokatiya hikûmeta Kurdistanê helwestê pêşmergeyên dêrîn bilind nixand û got ku, di demên pêşwîst û hesas de pêşmergeyên dêrîn ji bo parastina destkeftiyên herêma Kurdistanê hertim amade ne.

Cîgirê serokwezîrê Kurdistanê got ku, ew dê qanûna teqawîda pêşmerge li gor daxwaza komeleya pêşmergeyên dêrîn verast bikin û jibona ku careke din parlamentoya Kurdistanê qanûna nû pesind bike dê ji parlamentoyê re bê şandin

Serokatiya hikûmeta herêma Kurdistanê, bi minasebeta cejna

Hikûmeta Kurdistanê peyameke pîrozbahiyê pêşkeşî êzidiyên Kurdistanê dike

rojîyan a êzidiyan, peyameke pîrozbahiyê pêşkeşî êzîsiyên Kurdistanê û Îraqê kir. Ev li jêr teksta peyama serokatiya herêma Kurdistanê:

distan û cîhanê. Careke din cejna we pîroz be û her di nav cejin û şahiyên de bin

Serokatiya hikûmeta herêma Kurdistanê
14.12.2012

Guhertina qebareya nivîsînê:

'Mantiq qebûl nake ku Barzanî bi Fransayê re peyman helikopterî çêkiribe'

Hewlêr (Rûdaw-Rojnameya Heyat) - Sekreterê Mekteba Siyasî ya PDK'ê Fazil Mîranî diyar kir ku tu welatek bi Herêma Kurdistanê re peyman çek îmze bike tune û got "hikûmet nikare helwesteke wisa giran rake." Sekreterê Mekteba Siyasî ya PDK'ê Fazil Mîranî, der barê îdfayên wekî "Serokê Herêma Kurdistanê Mesûd Barzanî bi

Fazil Mîranî: Ti welatek ji bo peyman çekan a bi Kurdistanê re ne amade ye

navbeynkariya Emîriya Ereban, bi şirketeke fransî re ji bo

kirîna helikopteran peyman

çêkiriye" de, ji Rojnameya Heyat re axivî. Mîranî wiha got:

"Barzanî ji bo pêşbirka werzîşî Formula 1 ya li Emîriya Ereban hatibû vexwendin. Li aliyê din, ne Fransa ne jî welatek din, nikarin bi nîvdewleteke federal re peymanek çêkin. Mantiq qebûl nake ku Barzanî bi Fransayê re peyman helikopterî çêkiribe. Hikûmet nikare helwesteke wisa giran rake."

Avestakurd - Li Rojavayê Kurdistanê (Sûriyê) ku zêdeyî 20 partî û kom hene û hejmara

van her her çar partiyan "Îro (15.12.12) Partiya Demokrata Kurd li Sûriye (el-Partî), Partiya

li Sûriyê Dr. Kawe Ezîzî der barê armanca vê yekîtiyê de weha ji jêderê dibêje "Ev yekîti bi armanca damezirandina partiyekî hevgiirtî ya navbera 4 partiyan de pêkhatiye. Em hêvî-darin ku bi vê rêyê pîrsgirêka pir hizbî ya li rojavayê Kurdistanê heta astekê çareser bikin." Her weha her der barê heman mijarê de got "Biryare piştî 2-3 mehên damezirandina vê yekîtiyê, her çar partî beşdarî hev bibin û partiyekî hevgiirtî damezîrînin." Û got ku ew ê ji niha pê ve xurtir beşdarî ENKS

4 Partiyên Rojava yekîtiya xwe ragihandin

Kurdên Rojava nêzikî 4 milyone ye, ji van partiyan 4 partiyan bi mebesta nêzikî hev bibin yekîtiya bi navê 'Yekîtiya Siyasî ya Demokrata Kurd-Sûriyê' ragihandin.

Li gor rojnameya Rûdawê,

Yekîti ya Kurd li Sûriyê û herdu partiye Azadî ya Kurd li Sûriyê di civînekî hevbeş a li Qamişloyê dirûstkirina Yekîtiya Siyasî ya Demokrata Kurd-Sûriyê ragihandin." Yek ji endamê Serokatiya Partiya Azadî a Kurd

bibin û weha pêdeçû "Ev yekîtiya siyasî bi temami girêdayî biryarên ENKS'ê ye. Neku em ji wê encûmenê venakişin, belkî emê ji îro û pêde bi awayekî bi bandor û bihêztir beşdarî ENKS'ê bibin."

Li ser sînorê Herêma Kurdistanê tanq hatin bicihkirin

Guhertina qebareya nivîsînê:

Şirnex (Rûdaw) - Ji navçeya Elkê ya Şirnexê, ji bo yekîneyên leşkerî yên li ser sînorê Herêma Kurdistanê tanq şandin.

Ji bo ku gerîlayên HPG'ê nikaribin ji başûrê Kurdistanê derbasî bakûrê Kurdistanê bibin, noqteyên ewlehiyê li bakûr hatin zêdekirin. Ji navçeya Elkê ya li quntara

Çiyayê Kato ya li nav sînorên Şirnexê ye, ber bi sînor ve tanq hatin sewqkirin. Tanq û wesayîten zirxî, ji F e r m a n d a r i y a Cendirmeyan a Taktîk a Elkê, ji bo yekîneyên leşkerî yên li ser sînor hatin şandin. Di dema sewqiyatê de tedbîrên ewlehiyê yên berfireh hatin girtin. Wesayîten li parkan

rawestiyabûn, bi anonsên leşkeran hatin rakirin.

Malikî bersiva biryara Barzanî dide

AVESTA KURD - Piştî biryara Serokê Herêma Kurdistanê bo guherîna navçeyên cihên nakok bi (Navçeyên Kurdistanî yên derveyî Herêmê), nûsîngeha serokwezîrê Êraqê Nurî Malikî, beyannameyek derxist ku wêneyekî wê gihîştîye destê Xendanê tede weha nivîsiye:

"Di çarçoveya ew zincîreyên bînpêkirinê rêveberiya herêmê beramber bi desturê dike, ku gelê Êraqê deng li ser dayiye û hemû alî û desthilata Êraqê sûnd li ser parastina wê xwariye, Serokê Herêmê Mesûd Barzanî biryarek derkiriye û tede hemû navçeyên têvlîhev ku desturê

bi navçeyên nakok bi nav dike, ser bi Herêma Kurdistanê, ji ber vê yekê em dixwazin bala gelê

Êraqê û hemû hêzên siyasî bîkşînin bo vê rastiyê."

Di beyannameyê de bi xal weha hatiye:

"Yekem: ew biryar, her çendê tu bihayekî wê yasayî tune ye, çê nabê karîgeriya wê

jî hebe, lê belê ew amajeyê bo wêrekiyekî mezîne û bazdana bi ser bilindtirîn belgeya Êraqê ku desturê, em di wê

baweriyê dene ku ew bînpêkirin rû nedida eger desthilatên peywendîdar û hêzên siyasî tevbigirîna bi rêgirtina li her bînpêkirinê din ku ji aliyê Herêma Kurdistanê ve bi dirêjahiya salên borî encamp daye.

Duyem: Em daxwazê li hemû desthilatan dikin, ku vî karî şermezar bikin, bi taybet aliyên peywendîdar yê rasterast peywendîdarin li parastin û berevanîkirina li desturê, weku serokayetiya komar û encûmena nûnran û hemû aliyên cî bi cî kar û çavdêran jib o ku sînorekê bo van zincîrên metirsiyan deynin.

Sêyem: Hikûmet bi erkên xwe rabûye û aliyên peywendîdar agahdar kiriye bo pêwîstiya pabendiya bi xelên destur, bi taybet li ew navçeyên k user bi

hikûmeta navendê ne û her hewldanekî din li derveyî vê rûbirûya tundtirîn berpirsyartî dike ku beramber bi bînpêkirina desturî tede kirinê ye. Çarem: Baweriyaya me ya temam heye ku ew curên hewldanan hêza yasayî derbas nake û rê li hewlên hikûmet bo cîbicîkirina yasa bi ser hemûyan de bi bê cudahî nagire. Em dubare teqez dikin ku wekî din tu bijardeyekî me yê din li ber destê me de tune ye, ji bilî vegeryana desturê û rêzgirtin li çareserkirina hemû nakokiyên ku muhtemelîn rû bidana di dema avakirina dewlet û dirustkirina dazgehên cur bi cur."

Beyanname bi îmzeya serokê encûmena wezîran a Êraqê Nurî Malikî derçû ye. (Xendan)

Li Amedê akademiya mafê mirovan hate vekirin

Akademiya Mafê Mirovan ya di bin banê şaxa komeleya mafê mirovan (ÎHD)'ê de ya Amedê hatiye sazîkirin bi merasîmekî hat vekirin.

Li gor nûçeyêke ajansa Firatnewsê belav kiriye ku, Serokê akademiya mafê mirovan Husnu Ondul ku di merasîmê de axaftinek kir û diyar kir ku di parastina mafê mirovan û azadiyan de xebata zanîstî gelek girînge û da zanîn ku ji bo baştir mafê mirovan bê parastin wan akademî saz kiriye.

Di merasîmê de şaredarê

bajarê Mezin ê Amedê Osman Baydemîr nêrînên xwe anî ziman û got ku divê mafê mirovan di nava civakê de bibe

wekî çandekî.

Baydemîr got: "Ez wisa hêvî dikim ku êdî kesên ku di cemaweriyê de cih digirin, pêşî

ji vê akademiya sertifikaya bigirin û wisa dest bi peywirê bikin. Kesên ku di vê perwerdehiyê de derbas bûne nikarin zû bi zû

mafê mirovan bînpê bikin."

Serokê Akademiya Mafê Mirovan ya ÎHD'ê Husnu Ondul bilêv kir ku: "Me xwest em vî karî di çarçoveya saziyê de pêk bînin. Divê hemû kes di vê akademiya de perwerde bibe. Em hemû tiştî nizanin. Wê ji hevdû hin tiştan hîn bibin. Ji bo parastina mafê mirovan nîqaşên akademîk pir girînge. Ev der jî ji bo vê hatiye vekirin."

Erdogan li gel parlementerên kurd civiya

Serokwezîrê Tirkîyê Reced Teyib Erdogan, civîneke taybet bi parلمانên Kurd ên partiya xwe re li navenda AK Partiyê bi çederê 4 saetan kiriye. Di civînê de Cîgirê Serokwezîr Beşîr Atalay, Wezîrê Dadê Sadulah Ergun, Wezîrê Kar û Ewlehiya Civakî Farûq Çelik, cîgirê serokê komê û 13 parلمانên Kurd yê ji Bakûrê Kurdistanê, heşt serokên bajarên Bakûr û berdevka şaxa jinan beşdarî civînê bûne.

Di civînê de li ser gelek babetên cuda axaftin hatine kirin. Xasma jî rewşa Bakûrê Kurdistanê û çareseriyaya ji bo rûdanên ku dibin hatiye guftûgokirin.

Parlemanên Kurd zêdetir li

ser çareserkirina Pirsgirêka Kurd rawestiyane û ji bo

1- Li Herêmê divê bi zimanekî dilovanî bi Kurdan re aştiyêke rasteqîne jî pêdiviya bikaranîna zimanekê hogirane pêwîst dîtine. Herweha veguhaztina sermaye ji bo herêmê û domandina kerên girîng ji bo welatîyan hatine guftûgokirin. Axaftina nerazîbûnê li ser rakirina destnedana parلمانên BDPê jî hatine kirin. Di civînê de axaftin li ser rewşa hevdîtina Abdullah Ocalan û parêzerên wî, ya PKKê û mercên çekberdanê jî hatine kirin.

Di encama civînê de çar xalên balkêş derketin holê:

bête axaftin.

2- Divê plana bernameya nû bête amadekirin.

3- Divê reformên ku li Bakûrê Kurdistanê bêtin kirin, bi lezgîniyê çêbibin

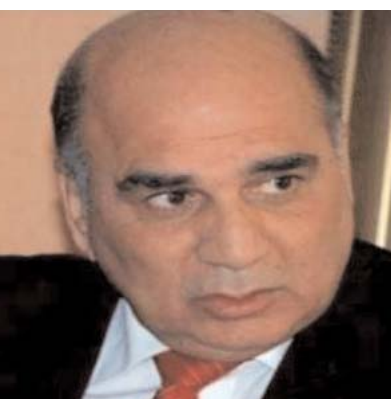
4- Divê ji bo destneda parlamenteran rewşa sala 1994an dubare nebe.

Mafê kurdan jî heye xwe ji bo şer amade bike

Serokê dîwana serokatiya Kurdistanê Fuad Hisên di daxuyaniyekê de got ku, heta hêzên Dîcleyê neyên hilweşandin wê hêzên Pêşmergeyên Kurdistanê ji cihên xwe paşde wenekêşin.

Hisên eşkere kir ku, nûçeyaya wekêşandina hêzên Pêşmergeyê Kurdistanê beriya hilweşandina hêzên Dîcleyê nûçeyêke neraste û tiştê ku, xuya dike Malikî xwe bo şer amade kiriye, lewre mafê kurdan jî heye ku, amadekariyên xwe yê ji bo şer bike.

Hisên di daxuyaniya xwe de got jî ku, eger şer çî li Kerkûkê

anjî çî li deverêke din dest pê

bike bêguman hînge dê şer gelek Deverên din jî bide berxwe û agirê wî şerî jî gelek metirsîdar be lê bi ti awayî ev şer nabe şerê navbera kurd û ereban.

Li gor KTV, serokê dîwana serokatiya Kurdistanê di dawiyê axaftinê xwe de diyar kiriye ku, xwedê neke şer dest pê bike, lê eger şer dest pê bike wê demê "baweriyaya me bi hêzên Pêşmerge heye û fermandarên hêzên pêşmerge jî ji serkeftina hêzên pêşmerge piştrastin.

Avestakurd – Parlemerterê BDP'ê yê bajarê Şîrnexê Hasîp Kaplan bi gotinê xwe Meclîsa

Tirkîyê li bin guhê hev xist. Di kombûna meclîsa Tirkîyê de a li ser Butceya Wezareta Zanîst, Pêş û Teknolojî û ya Wezareta Parastina Milî de, dema Parlemerterê BDP'ê yê bajarê Şîrnexê Hasîp Kaplan axivî meclîs li bin guhê hev ket. Kaplan got "Ez di nava artêşê

rûniştine dê sibe çî ji wan bê, jiyana wan nemîsogere." Hasîp Kaplan der barê komkujîya

Roboskiyê de got " Ez di nava artêşê de li leşkerekî bişeref û dilwêrek digirim. Kîjan siyasîyî

Kaplan: Ez li leşkerekî bişeref û dilwêrek digirim

de li leşkerekî bişeref û dilwêrek digirim. Kîjan siyasîyî fermana komkujîya Roboskiyê da." Her weha Kaplan diyarkir ku "60 ji sedî Hêzên Çekdarên Tirkîyê tene darizandin. Ez ji Hêzên Çekdar yê Tirkîyê pirs dikim; birayên ev we çî kiriye?" Kaplan got jî "Îro, yê bi pile ku li pişt birêz Serokwezîr

fermana komkujîya Roboskiyê da, em weke Şîrnexî, weke Qilebanayî soz didin fermandar jî pilot jî efû bikin." Piştî axivitiyên Kaplan, AKP'liyan, CHP'liyan bi axivitiyên Kaplan kirin û gotin ku "We terorîstan sînore xwe derbas kir. Vê Meclîsê artêşa bişeref ya Tirkîyê ava kiriye."

Şandeyêke parlamentoya Kurdistanê diçe Swêdê

Li gor agahiyên gihîştîna Rojevakurd, li ser vexwandina parlamentoya swêdê, sibê roja yekşemiyê 16.12.2012ê, heye-teke parlamentoya Kurdistanê bi serokatiya Hesen Sore cîgirê serokê parlamentoya Kurdistanê serdana Swêdê dike. Heyeta parlamntoya Kurdistanê dê di vê serdana xwe de serdana parlamntoya Swêdê bike û digel serok û berprisên parlamnetoya Swêdê vehdîtinan

pêkbînin. Weke tede zanîn çend roj berê, komisyona derve a parlamnetoya swêdê bi dengê hemû partiyên nav parlamntoya Swêdê kîmiyabaran û enfalîkirina gelê kurd weke jênosîda nas kir.

Wê mafê kurdan bi cih bibe

Cîgirê serokê Ak partiyê û parlementerê Wanê Heseyn Çelik behsa civîn û hewldanên div partiya xwe de kir. Çelik li ser pîrsekî behsa pîrsa kurd jîkir û da xuyairin ku ew pîrsa kurd û pîrsa PKK-ê bi hevve girênadin.

Berdevkê AK Partiyê û cîgirê serokê giştî yê partiyê Huseyn Çelik got: "Em ê mafê Kurdan ên rewa bi cih bînin" û weha domand: "Li demokratîkbûnê tede domandin. Mafên rewa yê hemwelatîyên me yê Kurd, bi mentiq, hatine cih û wê

bi cih werin û em ê bi cih jî bînin. Me tu car Kurdan û PKKê

nexistiye kefekê. Ew çî dikin bila bikin, em li demokratîkbûnê didomînin. Em ê li civînên bi parلمانên Kurd re jî bidomînin..."

Kürtlere karşı sömürge hukuku uygulandığını belirten BDP Muş Milletvekili Sırrı Sakık, sistemin tekçi ve ırkçı olduğunu söyledi. Sakık, Cumhurbaşkanlığından Genel Müdürlüklere kadar tek bir Kürt ve Alevi barındırılmadığını söyledi.

BDP Muş Milletvekili Sırrı Sakık, Cumhurbaşkanlığı, TBMM, Başbakanlık, MİT Müsteşarlığı, MGK Genel Sekreterliği bütçeleri üzerine konuştu.

Sakık, yargı kararları ve devlet operasyonlarından örnekler vererek, Kürtlere karşı

sömürgeci hukuku uygulandığını söyledi. "Bakın,

sadece hukuk değil siz sistem olarak da ayrımcısınız, bölücüsünüz, tekçisiniz ve ırkçısınız" diyen Sakık, Türkiye'nin bütün kurumlarını tek tek araştırdığını belirterek, şöyle devam etti: "Anayasa Mahkemesi'nin 17 üyesi arasında tek bir Kürt ve Alevi yoktur. Hakimler ve Savcılar Üst Kurulu'nda bir Kürt ve Alevi bulunmaz. Danıştay, Sayıştay,

Devlette Kürt yok

Yargıtay ve Yüksek Seçim Kurulu'nda tek bir Kürt yoktur. Hiçbir bakanlığın müsteşarlığı Kürt değildir. Cumhurbaşkanlığı ve Başbakanlık'ta bulunmazsınız." Elinden belgelerle konuştuğunun kaydeden Sakık, bunun tam da sömürgeci ırkçı bir anlayış olduğunu söyledi. Bütün illeri ve genel müdürlükleri tek tek araştırdığını ve listelediğini ifade eden Sakık, önemli tek bir noktada Kürt bulunmadığını vurguladı. Sakık, şöyle sürdürdü: "Biz böyle bir

hukuk tanımıyoruz. Ne Anayasa'yı ne yasaları tanırız. Böyle bir uygulama dünyanın hiçbir yerinde yoktur ama bize uygulanıyor." Genelkurmay'da bir tane Kürt bulunmadığını kaydeden Sakık, "Sonra dönersiniz dolaşırsınız dersiniz ki: 'Aman aman, bu Kürtler ne istiyor?' Vallahi, şimdi size söyleyeyim: Kürtler sizinle eşit olmak istiyor, yani Sayın Başbakan'ın sahip olduğu bütün haklara Kürtler de sahip olmak istiyor" dedi. **ANKARA**

Onbinler defnett

HPG gerillaları Muhyettin İşlek, Gerdan Oyman ve Mustafa Yeni, onbinlerce kişi tarafından son yolculuklarına uğurlandı.

Şırnak'ın Cudi Dağı'nda 5 Kasım'da yaşamını yitiren HPG'li Muhyettin İşlek (Cudi Zorava) Şırnak merkezde, Gerdan Oyman (Arin Cizir) Cizre'de dün düzenlenen törenlerle toprağa verildi. Hakkarin'in Çukurca ilçesinde 16 Kasım'da çıkan çatışmada hayatını kaybeden HPG'li Mustafa Yeni (Baran Botan) ise önceki akşam Amed'de defnedildi. HPG'li Muhyettin İşlek için Şırnak'ta görkemli bir tören düzenlendi. Cenaze konvoyu kent girişinde binlerce kişi tarafından sloganlarla karşılandı. Esnafın kepenk kapattığı kentte, binalara parti bayrakları asıldı. Halk, evlerinin camları ve damlardan cenaze konvoyunu zafer işaretleriyle selamladı. Balkan

Öcalan posterleri, yaşamını yitiren HPG'lilerin fotoğraflarının yer aldığı "An azadiyek bi rumet, an berxwedanek bi heybet" yazılı pankartla kent merkezine doğru yürüdü. İdil Caddesi'ndeki Şeyh Sıraç Camiinde, Oyman'ın naaşı alkış, zılgıt ve sloganlar eşliğinde kadınlar tarafından araçtan alındı. Dini vecibeleri yerine getirilen HPG'li Oyman'ın cenazesi de kadınlar omuzlarında taşındı. Binlerce kişiyle başlayan yürüyüş Cudi Mahallesi'ndeki Taziye ve Halk Evi'nde onbine ulaştı. Burada kılınan devletsiz cuma namazı ardından Oyman'ın cenaze namazı kılındı. Nusaybin Caddesi'nde iki yönlü yolu trafiğe kapatan kitle sloganlarla Cizre Asri Mezarlığı'na yürüdü.

Oyman'ın annesi Taybet Oyman kitlenin önünde yerini alırken, teyzeleri ise kına tepsisi taşıdı. HPG

Camisi'nde dini vecibeleri yerine getirilen gerillanın tabutunu omuzlayan halk, Vakıfbank mezarlığına doğru yürüyüşe geçti. Onbinlerce kişinin katıldığı yürüyüşte Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan ile yaşamalarını yitiren HPG'lilerin posterleri, konfederalizm ve PKK bayrakları açılarak, "Şehit namirin", "PKK halktır halk burada", "İntikam" ve "Katil Erdoğan" sloganları atıldı. Defin ardından saygı duruşunda bulunan kitle, "Çerxa şoreşê" marşını okudu.

Gerilla annesi Ayşe İşlek, "Benim evladım tüm şerefli Kürt halkının şehididir. Buradan tüm Kürdistan dağlarında özgürlük mücadelesini veren evlatlarımıza selamlarımı gönderiyorum. Tüm Kürt halkının başı sağolsun" dedi. Baba Salih İşlek ise, "Başkan Abdullah Öcalan'ın başı sağolsun. Temennim odur ki bu son şehidimiz olur" dedi.

Oyman'ın kadınlar defnett

HPG'li Gerdan Oyman'ın cenazesi de ilçe girişinde "Şehid namirin" sloganlarıyla karşılandı. Binlerce kişi dev PKK bayrağı,

gerillası Oyman'ı Cizre Asri Mezarlığı'nda kadınlar toprağa verdi. Tören ardından dağılan kitleye Nusaybin ve İdil cadelerinde Akrep Tipi zırhlı araç ve TOMA'larla bariyer kuran özel yetkili savcılar ve mahkemelerin kendi siyasal kararlarının sorgulamaya başlamış olmasıydı" dedi.

Özel Yetkili Mahkemelerin, daha önce kurulan İstiklal, sıkıyönetim ve Devlet Güvenlik Mahkemelerinden farksız olduğunu vurgulayan Eren "Bizler, özel yetkili mahkemelerin, adil yargılama ilkesinin yaşama geçirilmesi önündeki en büyük engel olduğunu düşünmek-

Yeni köyüne götürüldü

HPG'li Mustafa Yeni ise Amed'in Silvan ilçesine bağlı Mulusara(Topçay) Köyü'nde dedesinin yanına defnedildi. Önceki akşam düzenlenen cenaze törenine binlerce kişi katıldı. Köy yakınlarında cenaze konvoyu PKK ve KCK bayrakları, Öcalan'ın posterleri ile dev sarı, kırmızı ve yeşil flama ile aynı çatışmada yaşamını yitiren 4 HPG'linin fotoğrafının olduğu pankartla karşıladı. Cenazeyi omuzlarına alan kitle, 3 kilometre yolu yürüyerek köye ulaştı. HPG'li Yeni'nin PKK bayrağı ve Öcalan posterine sarılı tabutunu omuzlara alan halk "Şehid namirin" sloganlarıyla köy mezarlığına yürüdü.

Törene, BDP Diyarbakır İl Eş Başkanı Zübeyde Zümrüt, MEYADER Diyarbakır İl Başkanı Leyla Ayaz, Silvan Belediye Başkanı Fadil Erdede de katıldı.

HABER MERKEZİ

Diyarbakır'da İnsan Hakları Haftası etkinlikleri kapsamında adliye binası önünde 'Adil yargılanma hakkı' ile ilgili yaşanan ihlallere dikkat çekmek amacıyla 6 kurum tarafından bir basın açıklaması gerçekleştirildi. Diyarbakır'da İHD, MAZLUMDER, TİHV, Diyarbakır Barosu, Diyarbakır Tabip Odası ve STGM tarafından organize edilen 10-17 Aralık İnsan Hakları Haftası etkinlikleri bugün de, adliye binası önünde, yargısal süreçlerde açığa çıkan adil yargılama hakkı ile ilgili ihlallere dikkat çekmek amacıyla bir basın açıklaması gerçekleştirildi.

6 kurum adına ortak basın açıklamasını okuyan Diyarbakır Barosu Başkan Yardımcısı Nahit Eren, "Özel yargıla-

Özel Yargılama Değil Adil Yargılama İstiyoruz

ma değil adil yargılama istiyoruz' diyerek, "Özel yargılama usullerine ilişkin yapılan CMK'nın 250 ve devam maddeleri TMK'ya taşınarak 'Reform' adıyla kamuoyuna sunulmuştur. Reform olarak sunulan bu değişiklik ile yargı, yürütmeye daha fazla bağımlı hale getirilerek, muhalif olana özel yargılama usulü pekiştirilmiştir. Unutmayalım ki hükümeti, bu değişikliği yapmaya yönelten etkenin, özel yetkili savcılarının ve mahkemelerin kendi siyasal kararlarının sorgulamaya başlamış olmasıydı" dedi.

Özel Yetkili Mahkemelerin, daha önce kurulan İstiklal, sıkıyönetim ve Devlet Güvenlik Mahkemelerinden farksız olduğunu vurgulayan Eren "Bizler, özel yetkili mahkemelerin, adil yargılama ilkesinin yaşama geçirilmesi önündeki en büyük engel olduğunu düşünmek-

teyiz. Adil yargılanma ilkesinin yaşama geçirilmesi, bunun sonucu olarak kişi güvenliği ve toplumsal barışın sağlanması için yargının bağımsızlığının yanı sıra tarafsızlığı da kaçınılmazdır. Yargı, adaletin gerçekleşmesi yoluyla toplumsal barışın sağlan-

mak durumunda bırakılıyor. Oysa çağdaş ceza muhakemesi hukukunda soruşturmanın şüphelinin haklarını için kullanılan bir yöntemdir. Yine özel yetkili mahkemelerin de sıklıkla başvuru ve hükme esas alınan gizli tanıklık kurumu, ceza

hukukunun temel prensiplerinden silahların eşitliği ilkesine ve adil yargılanma hakkını tamamen ortadan kaldıran bir uygulamadır" şeklinde açıklama yaptı. Açığa çıkan yargısal ihlallerin sona erdirilmesini sağlayacak yasal değişikliklerin olması gerektiği önerisinde bulunan Eren son

olarak, "Bütün bu uygulamalarıyla adil yargılama önünde büyük engel teşkil eden ve hala devam eden CMK'nın 250. maddesi kapsamında özel yetkili mahkemelerin yargılamalarına son verilmesi, TMK'nın 10. Maddesi kapsamında kurulan mahkemelerin kaldırılması gerekli yasal düzenlemelerin gerektiğini bir kez daha vurgular, geçmişle yüzleşme adaletin gerçekleşmesi ve toplumsal hakikatin sağlanması için de tarafsız yargıya ihtiyacımız olduğunu belirtiyoruz" dedi. (Osman İçli-İLKHA)

derecede rol almıştır. İnsan Hakları günü vesilesiyle NATO ve güçlerine insanlık dersi veriyor, NATO'yu Kürt halkının taleplerine kulak vermeye davet ediyoruz" dedi. Uçar, Hollanda'nın Kürt gençlerini gözaltına almasını ve Kürtleri terörize etme politikalarını kınadıklarını sözlerine ekledi.

NATO önünde protesto

Kürdistanlılar, Belçika'nın başkenti Brüksel'deki NATO karargahı önünde, Öcalan üzerindeki tecrit ile Fransa, Belçika ve Hollanda'da Kürt gençlerine yönelik gözaltılar protesto edildi.

Belçika Kürt Dernekleri Federasyonu Başkanı Salih Uçar, "Öcalan'ın üzerindeki tecrit 500. gününde.

Öcalan'ın bir NATO tutsağı olması nedeniyle burada toplandık. Uluslararası komploda NATO, birinci

BİRĞÜL ROAVA/BRÜKSEL

Tecrit 500 günü aşti

Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'a uygulanan ağırlaştırılmış tecrit işkencesi 500 günü geride bıraktı. Avukatların görüşürülmediği Öcalan, sadece iki kez kardeşiyle görüşürüldü.

STK ve siyasi parti temsilcileri Öcalan'a yönelik tecridin bir-eye özel, siyasi bir ihlal olduğuna dikkat çekerek, bir an önce son verilmesini istedi.

AKP'nin Kürtler ve muhalifleri hedef alan uygulamaları nedeniyle Türkiye'de insan hakları ihlalleri her geçen gün artıyor. AKP Hükümeti'nin politikaları ekseninde Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'a yönelik tecrit de ağırlaştı. Bireye özel hukukun uygulandığı İmralı'da Öcalan'ın avukatları 500 günü aşkın süredir kendisiyle görüşemiyor.

10-17 Aralık İnsan Hakları Haftası vesilesiyle Öcalan'a yönelik tecridi değerlendiren sivil toplum kurumları ve siyasi parti temsilcileri, tecrit politikasının Kürt halkının yanısıra, Türk toplumuna yönelik olduğuna da dikkat çekti.

Çözumsuzlük İmralı'ya yansıyor

Öcalan'a Özgürlük Platfor-

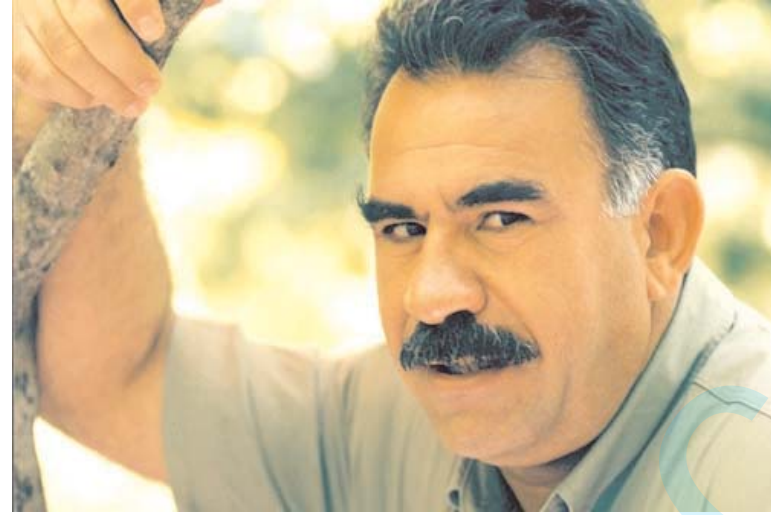
mu Sözcüsü Av. Eren Keskin, Kürt sorununa yönelik çözüm-süzlük politikasının Öcalan'a uygulanan tecride de yansıdığını kaydetti. Keskin "Bir kere tecrit politikası ne Türkiye'nin kendi iç hukukuna uygun ne de Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS) ve Türkiye'nin imzaladığı diğer sözleşmelere uygundur. Bu tamamen yasadışıdır" dedi.

Öcalan'ın da her hükümlü gibi avukatları ve ailesiyle belirli zamanlarda görüşme hakkı olduğunu söyleyen Keskin, "Bunun engellenmesi insan hakları ihlalidir. Uygulanan tecrit bir kişiyi değil, bütün Kürt halkını etkilemektedir. Türkiye'de sorunun çözümü de etkilenmektedir" şeklinde konuştu.

Tecrit işkencedir

ÇHD Genel Başkanı Av. Selçuk Kozağaçlı, 19 aralık 2000 cezaevleri katliamından bu yana izolasyon ve tecrit modelinin uygulandığını belirtti. Kozağaçlı, ÇHD, İHD, TTB gibi örgütlerin tecridin işkence olduğunu kabul ettiğini vurguladı. İmralı Cezaevi'nde özel bir uygulama olduğuna işaret eden Kozağaçlı, tecrit ile Öcalan'ın Kürt sorununun çözümündeki

rolünün de engellendiğini vurguladı. Kozağaçlı, "Öcalan'ın tutuklu avukatlarının davasından da anladığımız gibi, siyasal olarak tamamen izole edilmeye çalışıldığını görüyoruz. Bunları kabul etmek mümkün değil. Çok ağır temel insan hakları

ihlalidir. İnsanlar tutuklu olarak cezaevinde olabilir. Ancak siyasal, kültürel, sosyal varlıklarını koruma hakkına sahiptirler. Tüm Türkiye cezaevlerinde tecrit uygulaması kaldırılmalıdır. Bu işkence modelidir. Özel olarak da İmralı'da uygulanan tecrit, hem siyasal hem temel haklar bakımından kabul edile-

mezdir. Derhal son verilmeli. Avukat yargılamalarına da derhal son verilmelidir" değerlendirmesinde bulundu.

Ancak AKP iktidarında olur

ESP Genel Başkanı Figen Yüksekdağ, insan hakları politikası bakımından en çok kanayan yaranın tecrit politikası olduğunu kaydetti. Tecidin

dağ, şunları ifade etti: "Kürt halkı ve halklar üzerindeki söz, eylem ve örgütlenme özgürlüğüne yöneliktir. İmralı'da tecrit edilen Kürt halkının iradesidir. Barış, insan hakları isteyen halklara yöneliktir. Türkiye toplumu geneli bakımından özellikle batı Öcalan üzerindeki tecride karşı, kendi adalet isteklerine karşı olduğunun farkında değiller. Bu ağırlaşan saldırı politikaları, toplumun bütün kesimlerini içine alıyor. Toplumun farklı kesimlerinden de mücadele yükseliyor. Toprağı için, deresi için, çayı için mücadele etmeyen kesimler bile mücadele etmek durumunda."

Tecride son verilmeli

MAZLUM-DER Genel Başkanı Ahmet Faruk Ünsal ise, Türkiye'de yargı sisteminin kendi yasalarına ve yönetmeliklerine rağmen adeta kör topal işlediğini belirtti. Ünsal, "Kendi kurallarına rağmen işliyor. Öcalan'ın avukatlarıyla görüşürülmemiş olması da bunun örneklerinden biri. İnsan Hakları Haftası vesilesiyle biz tüm mahkumların, Öcalan'ın da içinde olduğu bu kötü koşulların ve tecrit koşullarının son bulmasını talep ediyoruz. Tecride son verilmesini talep ediyoruz" dedi.

İBRAHİM AÇIKYER / ANF/ANKARA

Artık AKP'den ayrılın

AKP'nin Kürt halkına yönelik soykırımcı politikasında ısrar edip, bünyesindeki Kürtlerden meşruyet devşirmeye çalıştığını belirten KCK Siyasi Komitesi, "Onurlu olan her Kürt'ün AKP'den istifa etmesi gerekir" dedi.

KCK Siyasi Komitesi, "AKP'de siyaset yapmak hangi Kürtlüğe, hangi dindarlığa, hangi insanlığa sığar?" diye sorduğu AKP içindeki Kürtlerin istifa etmesi gerektiğini açıkladı. Siyasi Komite, böyle bir tutumun AKP'nin de gerçeği görmesine yardımcı olabileceğini belirtti.

KCK Siyasi Komitesi tarafından dün yapılan yazılı açıklamada, 2012 yılına Roboskî Katliamı ile giren

AKP Hükümeti'nin, yeni yıla da siyasi soykırım operasyonlarıyla girdiğine dikkat çekildi. Halkın seçilmiş temsilci-

gösterdiğini vurguladı.

KCK Siyasi Komitesi, tehdit ve tutuklamalarla özgürlük taleplerini bas-

lerini tutuklamaya devam eden AKP Hükümeti'nin tutumununun hukuki, siyasi, ahlaki bir sınır tanımadığını

tirabileceğini hesaplayan AKP'ye, bazı il temsilcilerinin tepki göstermesi, Erdoğan'dan üslubunu yumuşatma

talebinde bulunmasının önemli olmakla birlikte boş bir beklenti olduğunun altını çizdi.

"Onurlu olan her Kürt'ün AKP'den istifa etmesi gerekir" diyen KCK Siyasi Komitesi, "BDP, DTK temsilcilerini, belediye başkanlarını, meclis üyelerini tutuklatan AKP'de siyaset yapmak hangi Kürtlüğe, hangi dindarlığa, hangi insanlığa sığar?" diye sordu. İstifa etmeleri ve onurlu bir tavır sergilemelerinin AKP'nin gerçeği görmesine yardımcı olabileceğini belirten KCK Siyasi Komitesi, aksi halde AKP'nin katliamcı, soykırımcı politikalarına doğrudan ortak olacakları gibi, aldatıcı, oyalayıcı söylemlerin de figüranları olmaktan kurtulamayacaklarını vurguladı.

ANF/BEHDİNAN

BDP: Sessiz kalmayacağız

BDP Grup Başkanvekili İdris Baluken, Batı Kürdistan'ın Serêkaniyê kentindeki çetelerin, AKP Hükümeti'nin desteğiyle saldırıda bulunduğunu belirterek, sessiz kalmayacaklarını söyledi.

Kürt halkının örgütlü olduğu yerlerde Kürtlerin kazanımlarına yönelik çetelerin Türkiye tarafından desteklendiğini ifade eden Baluken, şunları söyledi: "Çetelere saldırı yapma görevi verildi; askeri-lojistik, sağlık ve diğer hizmetleri de Türkiye'nin sunması kararlaştırıldı. Bu plan hayata geçirildi ama Kürtlerin direnişiyle karşılaşılması, hem Türkiye'nin hem de çetelerin

yeni saldırgan komplolarını boşa çıkardı. Şunu tekrar edeyim; aldığımız bilgiler, Türkiye'ye bağlı istihbarat elemanlarının Arap halkına ulaşarak, çetecilere destek vermesi yönünde ısrarcı olması şeklinde."

Baluken, çete üyelerinin ise Ceylanpınar gibi yerlerde tedavi edildiğini anımsattı. Baluken, Batı Kürdistan'daki Kürtlere dönük saldırılara da tepkisiz kalmayacaklarına dikkat çekti: "Ulusal birlik perspektifinde hareket etmek durumundayız. Oradaki halkımıza yönelik yapılan saldırı girişimlerinin tamamını bir

bütün olarak Kürt halkının özgürlük mücadelesine yapılmış sayıyoruz. Kürt halkı buna gerekli tepkiyi gösterecektir.

Kitlesel gösterilerden

siyasetin diline kadar, Meclis gündeminden diplomatik faaliyetlere kadar çalışma planı işleteceğiz."

ALİ BARIŞ KURT / ANF/ANKARA

Almanya'nın Hamburg kentinde yaklaşık 14 aydan beri tutuklu bulunan Kürt siyasetçi Ali İhsan Kıtay'ın durumuna dikkat çekmek için tutuklu bulunduğu Damtor Cezaevi yakınlarında bir gösteri yapıldı. Tatort Kürdistan (Olay Yeri Kürdistan) ve 'Ali İhsan Kıtay'a Özgürlük Komitesi' tarafından organize edilen gösteriye çok sayıda Kürdistanlı ve dostları katıldı. Ali İhsan Kıtay'ın bir özgürlük savaşçısı olduğunu söyleyen Komite

Kıtay için gösteri

temsilcisi sosyolog Martin Dolzer, Alman Ceza Yasası'nın 129 b maddesinden yargılanan Kıtay'ın mahkemesinin emsal olduğunu anımsatarak, herkesin bu konuda duyarlı olması gerektiğini söyledi. Kıtay'ın davasında olumlu ya da olumsuz alınan her türlü kararın tüm Kürt siyasetçilerini ilgilendirdiğine dikkat çeken Martin Dolzer, bu nedenle Çarşamba günü yapılacak mahkemenin önemli olduğunu belirterek, herkesin katılması gerektiğini dile getirdi.

Kıtay'ın davasına Çarşamba ve Perşembe günü sabah saat 09:00'da yapılacak olan oturumlarla devam edilecek. Davaya katılmak isteyen Kürdistanlıların, U2 treniyle Messehalle durağından inerek mahkeme salonuna gidebilecekleri belirtildi.

M.ZAHİT EKİNCİ/HAMBURG

Иранские курдские партии KDP и KDPI встретились впервые с 2006 года

Лидеры Демократической партии Иранского Курдистана (KDPI) и иранской Демократической партии Курдистана (KDP) встретились на этой неделе в первые после размежевания на две группы в 2006 году. Переговоры были направлены на возможное воссоединение, сообщили чиновники. "Обе стороны считают, что у них есть взаимная повестка

дня и они должны урегулировать свои разногласия", заявил Кадир Уирья, член высшего руководства KDP в интервью газете "Rudaw". "На переговорах обсуждалась унификация двух сторон". Хама Назиф Кадири, высокопоставленный

чиновник KDPI, подтвердил, что целью встречи было улучшение

отношений, но подчеркнул, что "объединение требует доверия между двумя сторонами". По его мнению, "процесс потребует много усилий от обеих сторон". На конвенции 2006 года члены KDPI избрали Мустафу Хиджри в качестве лидера,

спровоцировав раскол, в результате которого была создана KDP под руководством Халида Азизи. Теперь Хиджри представлял партию KDPI во время переговоров о воссоединении. "Обе стороны обсудили ряд политических вопросов, непосредственно связанных с Иранским Курдистаном", сказал Уирья. "Механизм участия в национальных и международных совещаниях, связанных с Ираном также обсуждался", добавил он.

"Самое главное для KDPI является проведение диалога со всеми иранскими курдскими партиями, независимо от их идеологических убеждений", подчеркнул Кадири со своей стороны

Региональное правительство Курдистана (КРГ) объявило во вторник о выделении 120 миллиардов динаров для обслуживания проектов района Халабджа в рамках своего бюджета на очередной финансовый год.

Глава муниципального совета Халабджи, Кадер Карим заявил на пресс-конференции, что "КРГ выделило 120 млрд. динаров для Халабджи в рамках своего бюджета на очередной финансовый

проектов в секторах водоснабжения, канализации, строительства зданий, тротуаров и дорожных покрытий в районе".

Курдистан выделяет 120 миллиардов динаров на проекты в Халабдже

2013 год", что является "крупным достижением в преодолении всех проблем и помощью в осуществлении десятков проектов".

"Правительство уже выделило этом году 32 млрд динаров для ряда сервисных про-

Город Халабджа подвергся бомбардировке с применением химического оружия в период правления прежнего режима в 1988 году. Тогда погибли более пяти тысяч человек и около двадцати тысяч были инфицированы.

В последнем сценарии будущего, подготовленном разведведомствами США, отмечается: "Курдское государство, которое будет создано в регионе, нанесет удар по территориальной целостности Турции". Разрешение угрозы возможно через "межгосударственное сотрудничество". В аналитическом докладе "Глобальные тенденции 2030: альтернативные миры", который подготовил Национальный совет

таких регионов, как Африка к югу от Сахары и Юго-Восточная Азия.

Глобальные и региональные прогнозы

Совет для США относительно Китая. В 2030 году Китай, превзойдя США, может стать крупнейшей экономикой мира. США должны действовать совместно с Китаем и строить сотрудничество для преодоления глобальных проблем. Вода и энергетика.

Страны "среднего уровня", к которым в докладе относят Турцию, Колумбию, Египет, Индонезию, Иран, Южную Африку, Мексику, продемонстрируют рост к 2030 году, но вследствие чрезвычайного роста Китая и Индии большинство этих стран продолжат оставаться "игроками второго ранга". Однако в любом случае к 2030 году коллективно эти страны начнут обгонять Европу, Японию и Россию.

тов: подверженная кризису глобальная экономика, кризис управления, возросшая вероятность конфликтов, рост масштабов региональной нестабильности, воздействие новых технологий, роль США.

"Альтернативные миры". Данный раздел классифицируется следующим образом: "буксующие двигатели", "сотрудничество", "джин из бутылки", "мир негосударственных акторов". Наиболее благоприятный сценарий – сотрудничество США, Европы и Китая, их вмешательство в конфликты в Южной Азии и установление режима прекращения огня. Наряду с этим предполагается, что через начало значительных позитивных изменений в двусторонних отношениях США, Китая и Европы эти государства будут вести к сотрудничеству мира в целом. Вместе с тем растущие экономики продолжают свой стремительный рост в этом сценарии, что позитивно скажется на мировой экономике в целом. В наиболее благоприятном сценарии предусматривается рост среднего класса, урбанизация, более развитые услуги здравоохранения и

масштабный конфликт между государствами. В качестве фактора, лежащего в его основе, называется отсутствие заинтересованности США и ЕС в глобальном лидерстве и изоляционизм. Однако в силу текущей мировой ситуации и глобального экономического порядка данному сценарию присваивается низкая вероятность реализации.

Согласно сценарию "джин из бутылки", во многих странах происходит возрастание неравенства, что повышает политическую и социальную напряженность в мире. В этом сценарии резко разделяются победители и проигравшие, США, приобретает энергетическую независимость, продолжают оставаться ведущей силой. Однако США больше не стремятся играть роль "мирового жандарма" при каждой угрозе безопасности. Кроме того, в данном сценарии высока вероятность возрастания риска конфликта между крупными силами. В сценарии под названием "мир негосударственных акторов" негосударственные образования, многонациональные компании, академические учреждения, отдельные индивиды с высоким материальным достатком возглавляют борьбу с глобальными проблемами. В данном сценарии отмечается: "Возникновение и развитие Курдистана нанесет удар по территориальной целостности Турции, и это повысит опасность крупного конфликта в окружающих его соседних государствах. Через возникающий Курдистан формируются новые границы Ближнего Востока". С другой стороны, в разделе доклада, посвященном демографической ситуации, вкратце упоминается и Турция. Отмечается, что среди курдского населения региона Юго-Восточная Анатолия на каждую женщину в среднем будет приходиться 4 ребенка. Высокий уровень рождаемости и, как следствие, рост численности населения этнических меньшинств в регионе "создаст серьезные тревоги на политическом уровне". Оригинал публикации: "Radikal", Турция (ABD istihbaratından, Kürdistan senaryosu). **Курдистан.Ру**

Сценарий "Курдистана" от американских разведведомств

по разведке США, относящийся к Управлению директора Национальной разведки и объединяющий представителей американских разведведомств, представлены прогнозы развития международных отношений на ближайшие 17 лет.

Согласно докладу, "наиболее благоприятный сценарий" – мир, развитию которого прокладывают путь состоящие в сотрудничестве США, Европа и Китай. "Наименее благоприятный сценарий" – возникновение широкомасштабного конфликта между государствами. Отмечается, что к 2030 году Турция станет более сплоченной, но, несмотря на это, "набирающее силы курдское государство станет угрозой для целостности Турции и приведет к формированию новых границ Ближнего Востока". В докладе сообщается, что к 2030 году ни одна из стран в мире не сможет стать "мировым гегемоном". По мнению консультанта Национального совета по разведке и ведущего редактора отчета Мэтью Барроуса (Mathew Burrows), доклад не является потенциально возможным сценарием, однако также не стоит сохранять уверенность в том, что прогнозы, представленные в нем, не осуществляются.

Как отмечается в докладе, в Турции происходит спад уровня рождаемости, и, если эта ситуация сохранится, в 2030 году в Турции также произойдет спад численности молодого населения, и страна будет привлекать мигрантов молодого возраста из

В 2030 году на 35% возрастет спрос на продукты питания, на 50% – спрос на воду и энергоносители, и это может повлечь за собой конфликты, особенно в таких регионах, как Африка и Ближний Восток.

Поджидающие мир "мегатенденции". Одной из таких тенденций является "рост индивидуальных возможностей", который предполагает укрепление в ближайшие 15-20 лет роли среднего класса, снижение бедности, более благоприятные условия здравоохранения и образования. Отмечается, что эта "мегатенденция", которая рассматривается как важнейшая, способна оказать влияние на все другие направления развития. Другой немаловажной "мегатенденцией" называется "перенос влияния", благодаря которой в мире больше не будет "силы гегемона", изменятся коалиции и место государств в многополярном мире.

В рамках данной тенденции в 2030 году Китай, превзойдя США, сможет стать крупнейшей экономикой мира, и в этих условиях благополучие мировой экономики будет зависеть не традиционно от Запада, а от того, насколько будет благоприятно состояние экономик развивающегося мира. В этой связи предполагается, что для глобальной экономики, наряду с Китаем, Индией, Бразилией, особой значимость приобретут и такие региональные силы, как Турция, Нигерия, Индонезия, Колумбия и Южная Африка.

Основные положения третьей "мегатенденции", посвященной демографическим переменам, состоят в следующем: в противовес "старению населения" на Западе, в развивающихся странах произойдет увеличение численности молодого населения, рост миграции и уровня урбанизации.

"Аномалии". В докладе также представлены разрушительные эффекты, которые могут создать неординарные события, способные изменить ход истории.

Среди таких "аномалий" вспышки эпидемий, которые могут привести к смерти миллионов людей только за один месяц, а также возникновение проблем с обеспечением населения продовольствием в связи с ростом скорости климатических изменений. "Факторы, способные изменить игру". То, как изменится мир к 2030 году, в значительной степени зависит от шести элемен-

применение высоких технологий. Прогнозируется сокращение террора, содержащего насилие, и рост риска "кибер-террора". К положительным сценариям, способным повысить глобальную стабильность, доклад относит демократический Китай или осуществивший реформы Иран".

Наименее благоприятный сценарий описывает широко-

Совет курдских женщин критикуют за бездействие

Женский Верховный Совет в Курдистане не сделал ничего, чтобы изменить жизнь женщин, а его члены занимают должности только ради личной выгоды, говорят критики. "Я не видел ни одного мероприятия для женщин, которое было бы проведено Советом в моем городе", говорит Шанга Хамад, житель Пишдара. "Я только слышал, что есть что-то в Курдистане, что называется Женским Советом". Высший совет по делам женщин был создан в течение срока службы бывшего премьер-министра Бархама Салиха для решения проблем женщин и борьбы с насилием в семье. Но женщины, как и Хамад, называют его "неактивным", а другие - в частности, в сельской местности - даже не слышали о нем. 45-ти летняя Гульзар Расул из Пишдара, говорит, что она не думает, что этот совет может что-нибудь предложить женщинам. "Я никогда не слышала об этом совете, и у меня нет уверенности в них, так как они работают только в своих собственных интересах, и не могут ничего предложить курдским женщинам",

говорит она. 33-ти летняя Фарида Махмуд, работающая на государственной службе в Пишдаре, говорит, что она знает о Совете женщин, но не думает, что он имеет какие-либо достижения, достойные быть представленными. "Я слышала о таких вещах, но я никогда не слышала, что бы они предлагали что-то для женщин", говорит она. Махмуд считает, что все подобные советы и женские организации являются лишь пустой тратой ресурсов, и что они ничего не сделали для улучшения жизни женщин в Курдистане. "Насилие в отношении женщин растет с каждым днем, и они не приняли серьезных шагов для решения этой проблемы", говорит она.

Горан Мухаммед, который пишет популярные еженедельные колонки для курдской печати, говорит, что писал об этой проблеме на прошлой неделе. Он писал, что совет был создан для личной выгоды, и только. "Члены этого совета никогда не были ни в одном селе Курдистана для расследования положения местных женщин," написал Мухаммед. "Женский Совет – это подходящее название для них, так как в курдской культуре дамы (ханым) должны обслуживаться, а не служить". Пакшан Зангана, глава Совета женщин, говорит, что она понимает критику в адрес ее организации. "Я понимаю их разочарование," сказала Зангана в интервью "Rudaw". "Мы планируем организовать ряд мероприятий для женщин Пишдара в ближайшем будущем". Но она отклоняет претензии по поводу того, что ее совет ничего не сделал. "Мы не бездействуем", говорит она. "Мы не смогли добиться цели, так как власть была передана Совету от предыдущей администрации. Наш совет постепенно становится активным".

Президент автономной области Курдистан Масуд Барзани в эту пятницу дал рекомендацию использовать словосочетание "курдские районы за пределами региона" вместо "спорных территорий".

Это стало ответом на высказывание премьер-министра Ирака, прозвучавшее на этой неделе, в котором аль-Малики назвал спорные

Президент Курдистана рекомендовал СМИ использовать для обозначения спорных территорий название "курдские районы за пределами региона"

регионы "смешанными территориями", что курды сочли нарушением конституции Ирака, в 140-й статье которой зафиксирована именно словосочетание "спор-

ные территории" для обозначения регионов, за которые ведут спор федеральное правительство и Иракский Курдистан. Президент Курдистана считает отказ иракских чиновников использовать название "спорные территории" явным признаком того, что они не намерены применять на прак-

договоренности по облегчению военного противостояния в спорных регионах.

Правительство Ирака и автономный Курдистан 13 декабря 2012 согласились разрядить кризис путем постепенного выведения военных сил со спорных территорий вдоль внутренних границ, говорится в

заявлении президента Джалляля Талабани. Статья 140 конституции Ирака связана с нормализацией ситуации в провинциях Киркук, Дияла и Ниневия.

заявлении президента Джалляля Талабани.

Статья 140 конституции Ирака связана с нормализацией ситуации в провинциях Киркук, Дияла и Ниневия.

Французская провинция подписала соглашение с Курдистаном

На прошлой неделе чиновники французской провинции Дордонь подписали Меморандум о взаимопонимании с региональным прави-

тельством Курдистана (КРГ), чтобы поощрить экономические связи с регионом.

тельством Курдистана (КРГ), чтобы поощрить экономические связи с регионом.

Это соглашение основано на первой совместной декларации между Курдистаном и Францией, которая была подписана во время визита президента Масуда Барзани в Париж в 2010 году. На церемонии подписания Меморандума о взаимопонимании министр ино-

Странных дел КРГ Фалах Мустафа сказал, что это еще один важный метод активизации двусторонних связей с Францией в целом. Соглашение призывает обе стороны к активизации экономического развития путем привлечения французских компаний, образовательных и учебных программ, развития и управления водными ресурсами, а также обмена опытом в архитектурном наследии. "Франция была близким другом нашего народа. Это соглашение будет способствовать тому, чтобы

другие регионы Франции и Европы посетили Курдистан, и увидели возможности, которые он предлагает", сказал министр. Председатель Совета провинции Дордонь, председатель ассоциации франко-иракской дружбы, сенатор Бернард Казу, выразил желание укрепить отношения с Курдистаном и высоко оценил усилия КРГ и представительства КРГ во Франции в поощрении этой инициативы. В ходе своего визита в регион члены французской делегации также встретились с президентом Барзани и другими высокопоставленными правительственными чиновниками.

Французский генеральный консул в Эрбиле, г-н Ален Гепратт, и представитель КРГ во Франции, г-жа Хаман Асаад также приняли участие в церемонии подписания, которая состоялась в отделе иностранных дел КРГ. Комментируя это соглашение, г-н Гепратт сказал: "Это открывает новые перспективы и горизонты для обмена в нескольких областях, и показывает желание лучше понимать друг друга и работать вместе в очень дружественной атмосфере".

Президент Ирака заявил о соглашении по поводу вывода войск из спорных территорий

Правительства Ирака и автономного Курдистана в четверг договорились разрядить напряженное противостояние между их войсками и постепенно вывести военных из спорных территорий вдоль внутренних границ, сообщает агентство "Reuters". В заявлении президента Ирака Джалляля Талабани, курда, который выступал посредником в прошлых политических спорах, говорится, что обе стороны будут выводить войска, а местная полиция возьмет на себя обеспечение безопасности в спорных районах при помощи местных организаций, представляющих этнические группы. "Безопасность в этих областях

будет контролироваться и выполняться местными людьми, как и местной полицией. После формирования этих местных групп, войска будут выведены," сообщил также медиа-советник премьер-министра Ирака Нури аль-Малики, Али аль-Муссави. Договоренность предусматривает, что обе стороны в конечном итоге выведут свои войска из спорных районов на севере Ирака, хотя не указаны сроки этого вывода. В соответствии с планом, объявленным офисом президента Джалляля Талабани, местные жители в спорных районах будут осуществлять надзор за собственной безопасностью. Также будут созданы комитеты

для формирования сил безопасности в соответствии с процентом этнических групп в каждой

области, после чего иракские и курдские вооруженные силы

начнут отступать. Соглашение, которое, как сообщается, поддержано аль-Малики и президентом курдского региона, Масудом Барзани, также призвало обе стороны прекратить все кампании в СМИ, которые при-

водят к росту напряженности между двумя сторонами. Али

аль-Муссави, пресс-секретарь аль-Малики, подтвердил соглашение, но сказал, что пока слишком рано уточнять сроки вывода войск из спорных территорий. "Настоящим испытанием станет фактический вывод развернутых сил", сказал он. "Я настроен оптимистично, и мы надеемся, что этот кризис закончится навсегда". Но Махмуд Осман, курдский депутат в федеральном парламенте, выразил скептицизм по поводу сделки. "Проблема кроется в деталях", сказал он. "Все это зависит от взаимного доверия и искренней решимости достичь решения, но, к сожалению доверие между обеими сторонами отсутствует". Чиновники регионального правительства Курдистана пока не прокомментировали эти новости.

Масуд Барзани, президент автономной области Иракский Курдистан, в понедельник осмотрел курдские силы безопасности пешмерга в спорной северной провинции Киркук, сообщают курдские СМИ. Этот визит может увеличить и без того высокую напряженность в отношениях с Багдадом, возникшую после того, как обе стороны развернули свои военные подкрепления в районах на севере Ирака. Масуд Барзани обратился с речью к пешмерга, говоря: "Вы принимаете на себя сегодня исполнение священной задачи, которая наложена на вас, чтобы защитить будущее народа Курдистана". "Силы пешмерга, дислоцированные в провинции Киркук с 1991 года, со времени восстания и освобождения большей части Курдистана, никогда не приносили вреда иракской армии", сказал президент, подчеркнув, что курды сыграли значительную роль в формировании текущего федерального правительства в Ираке после 2003 года.

"Президент Курдистана проинспектировал силы пешмерга, расположенные на окраине Киркука", столицы одноименной провинции, сообщил командир бригады пешмерга, генерал-майор Ширко Рауф агентству "AFP".

По словам Рауфа, Барзани подчеркнул "важность сохранения братства, мира и потребностей всего (населения) Киркука".

Провинция Киркук является частью территорий на севере Ирака, которые курдские лидеры хотят включить в состав своей автономной области Курдистан, что

Президент Курдистана посетил силы пешмерга в Киркуке

вызывает серьезные возражения Багдада. Территориальный спор на севере Ирака является самой большой угрозой для долгосрочной стабильности в стране, говорят дипломаты и чиновники. Связи между Багдадом и Курдистаном также омрачены спорами о нефти и разделении власти. Район Туз Хурмату 16 ноября стал свидетелем ожесточенных столкновений между курдскими силами пешмерга и иракскими силами оперативного командования "Dijla", в ходе которых два человека были убиты и 10 ранены. 17 ноября Барзани отдал приказ своим силам безопасности быть в состоянии повышенной готовности. Президент Курдистана заявил, что регион полностью готов защитить себя. Курдистан отправил подкрепление в спорные районы 24 ноября, где его войска участвуют в противостоянии с иракской армией, не смотря на призывы обеих сторон к диалогу. В то же время, премьер-министр Ирака Нури аль-Малики подчеркнул, что "передвижение иракской армии возможно на каждой пяди земли Ирака, и провинции или территории не имеют права возражать", описав движение пешмерга в спорных районах как "правовое и конституционное нарушение". Богатая нефтью

провинция Киркук является одним из самых спорных районов между региональным правительством и иракским пра-

вительством в Багдаде.

Курды стремятся интегрировать провинцию в полуавтономный Курдистан, утверждая, что это исторически курдский город. Киркук находится чуть южнее границы Курдистана, его население представляет собой смесь большинства курдов и меньшинства арабов, христиан и туркмен. Курды имеют сильную культурную и эмоциональную привязанность к Киркуку, который они называют "курдским Иерусалимом". Курды видят город в качестве законной столицы независимого государства Курдистан.

Статья 140 конституции Ирака излагает путь нормализации ситуации в Киркуке и других спорных районах путем обратного

переселения изгнанных при Саддаме курдских жителей и репатриации арабов, переехавших во времена прежнего режима, в исходные провинции в центральной и южной Ираке. В статье также содержится призыв к проведению переписи населения, за которой должен последовать референдум, чтобы позволить жителям решить, хотят ли присоединиться к автономному иракскому Курдистану или жить в качестве незави-

симых провинций. Прежний режим иракского президента Саддама Хусейна вынудил более 250.000 курдов оставить свои дома в нынешних спорных провинциях. На их место в 1970-х годах были заселены арабы, чтобы провести политику "арабизации" нефтяных территорий страны. Последняя этническая перепись населения в Ираке была проведена в 1957 году, задолго до того, как Саддам начал свою программу по перемещению арабов в Киркук. Она показала, что в городе живут 178000 курдов, 48.000 туркмен, 43000 арабов и 10000 ассиро-халдейских христиан

Прокуратура Турции заявила, что причина смерти экс-президента Озала неизвестна

Управление генеральной прокуратуры в Анкаре, которое ведет расследование подозрительной кончины президента Турции Тургута Озала, объявило, что результаты не предполагают, что Озал был отравлен, сообщает "Today's Zaman". "Мы не пришли к выводу, который позволяет предположить, что Озал был убит", объявил в четверг офис Управления. "Точная причина смерти не обнаружена".

Озал, чьи экономические реформы способствовали формированию современной Турции, умер от сердечной недостаточности в 1993 году в возрасте 65 лет, сообщается в официальных документах. Тем не менее, истинная причина смерти Озала является предметом споров. Уже давно ходят слухи, что Озал не умер от естественных причин, но был отравлен. Его останки были эксгумированы в октябре этого года в рамках расследования причин его смерти, ряд токсикологических тестов были проведены по его внутренним органам и тканям. Недавний отчет о вскрытии, составленный Советом судебной медицины (АТК), сообщил об обнаружении остатков ядовитых веществ, содержащихся в эксгумированном теле Озала, но судебно-медицинские эксперты не смогли окончательно определить яд, ставший причиной смерти. В протоколе вскрытия также сообщается, что покойный президент не умер от сердечного приступа. АТК представила 360-страничный доклад в офис Генеральной прокуратуры, который осуществляет надзор за расследованием обстоятельств смерти покойного президента.

"Нет никаких клинических или лабораторных заключений, указывающих на существование

отравляющих веществ, или следов радиоактивных элементов в останках Озала", заявил офис в четверг. Тем не менее, в предыдущих сообщениях СМИ говорилось, что в теле Озала были выявлены следы инсектицидов, пестицидов и радиоактивных элементов. АТК обнаружил ДДТ, который использовался в качестве инсектицида и был запрещен в Турции в 1980 году.

Судебно-медицинские эксперты заявляли, что тело бывшего президента было ослаблено действием радиоактивных химических элементов, а применение ДДТ ускорило его смерть.

Расследования подозрительной смерти Озала началось в начале этого года после того, как ряд свидетелей сообщили о необычных обстоятельствах дня смерти экс-президента. Некоторые факты - в том числе отсутствие в доме врача и медсестры, запоздалый вызов скорой помощи, отсутствие средств оказания первой помощи в президентской резиденции и другие столь же необычные вопросы - привели к подозрениям, связанным со смертью бывшего президента. Вывод офиса Генеральной прокуратуры об отсутствии убедительных доказательств убийства Озала, приведет к прекращению расследования. Дело по факту смерти экс-президента будет

закрото в апреле следующего года из-за истечения срока давности.

В то же время, результаты последнего обследования Озала в больнице США незадолго до его смерти, показали, что он не имел сердечно-сосудистых проблем, и косвенно свидетельствуют, что Озал не умер от естественных причин. По результатам ряда медицинских тестов, в том числе сердечных тестов, которые были проведены в больнице Хьюстона, у покойного президента было "очень сильное сердце", и его риск пострадать от болезни сердца был "минимальным". Покойный президент прошел операцию по шунтированию сердца в США в 1987 году, и после этого, он часто подвергался обследованиям, чтобы убедиться, что он находится в добром здравии. Последняя проверка была проведена за два с половиной месяца до его смерти. В Турции давно ходят слухи, что Озал был убит членами так называемого "глубинного государства". Озал, известный своей реформистской политикой, которая проложила путь к более демократической и либеральной Турции, работал над решением курдского и армянского вопросов в стране. Покойный президент, как сообщается, разозлил своих врагов усилиями по решению этих двух проблем, и своими шагами по созданию тюркского союза с государствами Центральной Азии. Заместитель премьер-министра Бюлент Арынч заявил, что прокуратура будет решать, была ли смерть Озала насильственной. "Я острее всего высказываюсь о вскрытии]. Естественно, могут быть яды или токсичные элементы в организме человека. Но это дело врачей - решить, могли ли яды или токсичные элементы привести к смерти. Отчет [АТК] не является решающим. Прокуратура будет решать, что делать", отметил он.

КСК предложил план решения курдской проблемы в Турции

На 9-й Конференции, посвященной теме Турции и курдов, прошедшей на прошлой неделе в бельгийской столице Брюсселе и сосредоточившейся на решении курдского вопроса в Турции, представители Союза сообществ Курдистана (КСК) заявили, что Анкара не продемонстрировала ясности в решении курдского вопроса.

Зубер Айдар, член Союза, который признан отделением Рабочей партии Курдистана (РПК), сказал: "Турция должна составить новый план для переговоров с курдами". В речи, с которой он обратился к участникам, среди которых были и представители Европейского Союза, видный

сских СМИ должны быть сняты, и обеспечены равные возможности для развития и защиты курдской культуры.

- Все ограничения на свободу слова должны быть отменены, и все должны быть свободны в осуществлении своих политических убеждений.

- Провинции должны управляться в соответствии с демократической системой внутри автономных районов.

- Система наемников должна быть ликвидирована, а по возникшим в ходе ее деятельности проблемам должно быть начато расследование.

- Курдские партизаны должны

курдский, турецкий и международный политик, журналист и эксперт, Айдар сказал, что заключенный в тюрьме лидер РПК Абдулла Оджалан, "является основателем партии, и, следовательно, имеет законное право налагать вето на ее решения".

Он добавил, что турецкая инициатива по решению курдской проблемы должна включать в себя следующее:

- Идентичности всех этнических групп в Турции должна быть защищена в соответствии с новой конституцией.

- Курды должны иметь возможность учиться на курдском языке от начальной школы до университета.

- Все ограничения для курд-

быть приняты как силы безопасности своего региона в рамках новой демократической системы.

- Оджалан и все другие курдские политические заключенные должны быть освобождены.

- Должны быть предприняты необходимые шаги, чтобы исцелить социальные шрамы, а с людей, которые были вынуждены покинуть свои дома, должны быть сняты все социальные ограничения.

- Жертвы конфликта должны получить компенсации, а поврежденные деревни должны быть восстановлены.

- Должны быть приняты меры для улучшения управления, правовой системы и экономики в курдских районах. **Курдистан.Ру**

ДИПЛОМАТ

№ 49 (197) 17 - 23 Декабря 2012 ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

ПОСЛЕДНЯЯ
страница

Президент Курдистана принял депутата иракского парламента Хасана аль-Алави

Президент Курдистана Масуд Барзани принял вчера иракского независимого депутата, Хасана аль-Алави, в своем офисе в Салахадине.

В ходе встречи стороны обсуждали последний политический кризис в Ираке и говорили о необходимости активизации усилий по достижению существенных решений в этом вопросе.

158 жертв Анфалья перезахоронены в Сулеймании Малики присутствовать не пожелал

158 жертв курдского народа, убитых выстрелом в голову или похороненных заживо во время кампании Анфаль - геноцида

прежнего режима Саддама Хусейна, были возвращены на родину в четверг и перезахоронены во время торжественной церемонии в Гармияне (Сулеймания).

Останки 158 жертв Анфалья были погребены в четверг у

деревни Бебна района Разакаре, в церемонии приняли участие официальные лица Курдистана и местные чиновники. Останки

жертв были перевезены из массового захоронения в горах Хамрин в сотрудничестве и координации с Министерством по правам человека и Министерством здравоохранения в федеральном правительстве. Образцы ДНК убитых были переданы в Медико-юридический институт в Багдаде, а затем возвращены 18 октября, после чего комитет Министерства начал подготовку к похоронам. Как сообщил директор по информации Министерства по делам мучеников и Анфалья, Фуад Осман, Региональное правительство Курдистана (КРГ)

отправило приглашение принять участие в церемонии похорон премьер-министру Ирака Нури аль-Малики и спикеру парламента Ирака Усаме аль-Нуджаифи. Такой визит мог бы стать началом примирения и урегулирования последнего конфликта между Эрбилем и Багдадом по поводу назревающих военных действий под Киркуком. Но иракская сторона не пожелала пойти на этот шаг. Более 4500 деревень были разрушены во время кампании Анфаль, более 180.000 человек были убиты или пропали без вести. Кампания была признана как геноцид Иракским Советом представителей и Трибуналом иракского суда, а также рядом международных организаций. Большинство найденных останков принадлежали жителям провинций Чамчамал, Кадар-Карам и Гармиян.

Курдский военачальник: багдадско-эрбильское соглашение о выводе войск должно предшествовать выводу пешмарга

Багдад и Эрбиль должны договориться о выводе войск из спорных территорий, прежде чем делегация руководителей пешмарга согласится поехать в иракскую столицу для обсуждения передислокации войск, заявил старший командир пешмарга. "Пока политическая делегация Курдистана не достигнет соглашения в Багдаде, делегация пешмарга не пойдет в Багдад", заявил один из командиров пешмарга на условиях анонимности.

"Даже если делегация пешмарга посетит Багдад, она будет делать то, что посоветует политическая делегация", добавил он. Ребвар Талабани, замести-

тель главы Совета провинции Киркук, заявил в интервью "Rudaw", что "мы ждем, пока стороны придут к соглашению, но до самого последнего момента мы хотим, чтобы войска пешмарга оставались в Киркуке".

Талабани, который является членом "Исламского союза Курдистана", сообщил о последних усилиях различных партий по ослаблению напряженности в Киркуке. Талабани заявил также, что визит генерального секретаря ООН Пан Ги Муна в Багдад в начале этого месяца, усилия спикера

аль-Нуджаифи и заявления влиятельных шиитских лидеров Ирака, объявивших религиозный запрет на войну между арабами и курдами страны, дали положи-

тельный результат в ослаблении кризиса. "Но люди хотят, чтобы ситуация полностью нормализовалась", сказал он.

Премьер Нечирван Барзани подтверждает необходимость объединения банков региона

Премьер-министр Регионального правительства Курдистана (КРГ), Нечирван Барзани подтвердил необходимость объединения банков региона и работы по совершенствованию финансовой системы в координации с соответствующими органами власти в Багдаде. В заявлении офиса премьера КРГ сообщается, что "в понедельник вечером состоялось совещание Совета министров Курдистана под председательством Нечирвана Барзани в присутствии его заместителя, Имада Ахмеда". В заявлении говорится, что

"Барзани выразил благодарность усилиям министерств финансов и экономики КРГ, которые играют активную роль в управлении экономикой". Барзани подчеркнул необходимость объединения банков региона в Эрбиле и Сулеймании, и консолидации всей их работы над решением проблем и препятствий, которые стоят перед их унификацией, а также работы над улучшением финансовой системы региона в лучшую сторону и в координации с соответствующими органами власти в Багдаде".

КРГ было разделено на два отделения в середине девяностых годов прошлого века между двумя администрациями основных правящих партий в регионе: Демократической партии Курдистана (ДПК) и Патриотического союза Курдистана (ПСК). После недавнего решения об объединении правительства в одно целое, некоторые аспекты административного дублирования все еще наблюдаются в некоторых правительственных организациях.

Альянс Курдистана: 90 млрд. динаров из нефтяного бюджета выплачены на вооружение 12-й дивизии

Альянс Курдистана объявил, что в парламенте Ирака будет образован следственный комитет по передаче 90 млрд динаров из бюджета министерства нефти на вооружение 12-й дивизии армии Ирака. Об этом сообщает агентство "Shafaq News".

Депутат Халид Швани заявил на пресс-конференции с депутатами от Альянса Курдистана, что "парламент одобрил создание следственного комитета по поводу инцидента с выплатой 90 млрд. динаров из бюджета Министерства нефти 12-й дивизии иракской армии", отметив, что "у него есть документы, которые указывают на утверждение министра нефти Абдул Карима аль-Луайби о выплате этой суммы". Он добавил, что "целью передачи этой суммы в пользу 12-й дивизии является ее вооружение за рамками бюджета и за пределами правового поля", отметив, что "участниками инцидента являются лидеры Министерства обороны, министр нефти и главы Управления Главного командующего Вооруженными Силами". Швани отметил, что "парламентская комиссия, созданная для расследования этого вопроса, состоит из членов комитета по целостности, правового комитета, а также комитетов парламентской безопасности, обороны, нефтяного и энергетического комитетов". "Следственный комитет будет вызывать для опроса должностных лиц министерства нефти, обороны и Управления Главного командующего Вооруженными Сил", добавил депутат. 12-я дивизия армии Ирака расположена у города Киркук и участвует в противостоянии с курдскими силами пешмарга.

TƏSİSÇİ VƏ BAŞ REDAKTOR:

TAHİR SÜLEYMAN

İMTİYAZ Ü SERNİVİSAR:

TAHİR SİLƏMAN

УЧРЕДИТЕЛЬ И ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

ТАХИР СУЛЕЙМАН

Tel: +994 50 352-33-18

Azərbaycan şöbəsinin redaktoru:

Ramiz Cəbraylov

Xüsusi müxbir:

Sakit ÇIRAQLI

Региональный корреспондент:

Усуб ТЕЙФУР

Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

www.diplomata-kurdi.com

Ünvan: Bakı şəhəri 40, küçə

S.Mehmandarov ev 25, mənzil 17

Navnisan: Bakü 40, soqaq

S.Məhmandarov xani 25, mal-17

Адрес: Баку 40, улица С.Мехмандаров дом 25, кв.-17

Qəzet "Diplomat" qəzetinin bilgisayar mərkəzində uyiğlıb səhifələnilib və "Bəxtiyar-4" mətbəəsində çap olunmuşdur.
e-mail: diplomat_gazeti@box.az
Şəhadətnamə: NƏŞ 005004966
BUSB-un Sabunçu rayon filiali
VÖEN 1800061582
H/h 438010000
Sifariş: 1500